

Nota van Inlichtingen II - Europese openbare aanbesteding 'Weerbaarheid van het toenemende decentrale energiesysteem'

Datum: **30 september 2026**

In deze Nota van Inlichtingen geeft opdrachtgever antwoord op de in het kader van de hierboven genoemde offerteaanvraag gestelde vragen en geplaatste opmerkingen. Deze Nota van Inlichtingen maakt integraal onderdeel uit van de Europese openbare 'Weerbaarheid van het toenemende decentrale energiesysteem' d.d. 28 juli 2026 met kenmerk 202605109.

De volgende bijlagen maken integraal onderdeel uit van deze Nota van Inlichtingen II:

- Aanbestedingsdocument 'Weerbaarheid van het toenemende decentrale energiesysteem' (V1.2)
- Bijlage 1 – DVO 'Weerbaarheid van het toenemende decentrale energiesysteem' (V1.1)
- Bijlage 4 – Prijzenformulier (V1.1)
- Bijlage 5 – Referentieverklaring (V1.1)
- Bijlage 6 – Verklaring inzake sancties Rusland (V1.1)

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
107.	Vervallen		Vragensteller heeft de vraag ingetrokken.
108.	SROI – proeftuin	Is het mogelijk om de proeftuin benoemd onder de social return voorwaarde in te vullen in samenwerking met een derde partij?	Ja. Opdrachtnemer kan de social return-proeftuin in samenwerking met een derde partij vormgeven, mits de proeftuin voldoet aan paragraaf 3.11 en het voorstel na afstemming door Opdrachtgever wordt geaccepteerd. Opdrachtnemer blijft verantwoordelijk voor de uitvoering, de verantwoording en de kosten binnen de geoffreerde maximum totaalprijs. Voor zover die derde als onderaannemer bij de uitvoering van de Diensten wordt ingeschakeld, geldt artikel 6 ARVODI-2025.
109.	OT-systemen	Beschikt TU Delft over OT-systemen zoals SCADA-, EMS-, beveiligings- of monitoringsystemen waarvan beheer, onderhoud of koppelingen onderdeel kunnen worden van de toekomstige opdracht.	De Aanbestedende dienst voor deze opdracht is RVO; de opdracht betreft een onderzoeks- en adviesopdracht, geen beheer, onderhoud of koppeling van OT-systemen van TU Delft.
110.	Cybersecurity- en compliance-eisen	Welke cybersecurity- en compliance-eisen zij momenteel toepast of voornemens is toe te passen op de hoogspanningsinfrastructuur, waaronder eventuele eisen voortvloeiend uit NIS2/Cbw, ISO27001, IEC62443 of vergelijkbare kaders.	Opdrachtgever verwacht van Opdrachtnemer dat de huidige en toekomstige cyber- en overige compliance wet- en regelgeving wordt meegenomen in het onderzoek. Dit geldt voor de decentrale onderdelen van het energiesysteem, maar ook voor de hoogspanningsinfrastructuur die nodig is om de decentrale onderdelen van het energiesysteem te verbinden.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
111.	Relatie tussen cyberweerbaarheid en algemene weerbaarheid	Kan Opdrachtgever verduidelijken of cyberweerbaarheid moet worden beschouwd als een integraal onderdeel van alle te onderzoeken weerbaarheidsaspecten of als een afzonderlijke component binnen het te ontwikkelen beoordelingskader?	Cyberweerbaarheid is een integraal onderdeel van de te onderzoeken weerbaarheid. Op grond van paragraaf 3.4 – ‘Eisen met betrekking tot het team’ omvat de relevante expertise onder meer technische, fysieke, digitale/cyber-, sociale, economische en governanceaspecten. Inschrijver kan cyberweerbaarheid in het beoordelingskader herkenbaar als afzonderlijk aspect uitwerken, mits de samenhang met de overige aspecten, incidenten, herstel en continuïteit inzichtelijk blijft.
112.	Digitale regielaag binnen decentrale energiesystemen	Kan Opdrachtgever bevestigen of partijen zoals aggregators, energiebeheersystemen, platformleveranciers, energiehub of vergelijkbare digitale regiepartijen expliciet onderdeel dienen te zijn van de analyse van weerbaarheid, governance en verantwoordelijkheden?	Ja, voor zover relevant voor de onderzochte decentrale energiesystemen. Partijen die digitale sturing, aggregatie, energiebeheer, gegevensuitwisseling of coördinatie verzorgen, dienen te worden betrokken bij de analyse van afhankelijkheden, kwetsbaarheden, verantwoordelijkheden en governance. De opsomming is niet limitatief; Inschrijver motiveert welke functies en betrokken partijen voor de gekozen scenario's relevant zijn.
113.	Toepassing op verschillende schaalniveaus	Kan Opdrachtgever aangeven voor welke schaalniveaus het beoordelingskader minimaal toepasbaar moet zijn, bijvoorbeeld assetniveau, energiehub, microgrid, energiegemeenschap, regionaal energiesysteem of meerdere schaalniveaus tegelijk?	Er is geen verplichte vaste set afzonderlijke systeemtypen of schaalniveaus voorgeschreven. Het beoordelingskader moet bruikbaar zijn voor relevante schaalniveaus vanaf een aansluiting of lokaal/decentraal energiesysteem, via onderdelen van het distributienet, tot de samenhang met het integrale energiesysteem. Inschrijver motiveert de gekozen schaalniveaus voor de onderzoeksvragen en scenario's. Zie ook NvI I, antwoorden op de vragen 5, 95 en 104.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
114.	Besluitvormingsdoel van het onderzoek	Kan Opdrachtgever verduidelijken welke beleids-, markt-, ontwerp- of governancevraagstukken na afronding van het onderzoek beter beantwoord moeten kunnen worden dan nu het geval is?	Het onderzoek moet Opdrachtgever en betrokken partijen beter in staat stellen te bepalen hoe weerbaarheid kan worden gedefinieerd en beoordeeld, welke risico's en scenario's relevant zijn, welke maatregelen en ontwerpkeuzes kansrijk zijn en welke rollen, samenwerkingsafspraken, governance- en beleidsmatige randvoorwaarden daarvoor nodig zijn. De resultaten moeten leiden tot navolgbare handelingsperspectieven voor beleid, innovatie en praktijk, niet tot een vooraf voorgeschreven beleidsbesluit.
115.	Definitie weerbaar by design	Kan Opdrachtgever nader verduidelijken wat binnen deze opdracht wordt verstaan onder weerbaar by design en of hierbij primair wordt gedacht aan technische ontwerpprincipes, operationele processen, governance-inrichting, samenwerkingsafspraken of een integrale combinatie hiervan?	'Weerbaar by design' ziet binnen deze opdracht op het vanaf de inrichting en doorontwikkeling bewust meenemen van weerbaarheid van decentrale energiesystemen. Het gaat om een integrale combinatie van technische en digitale ontwerpkeuzes, operationele processen, herstel en continuïteit, rollen, verantwoordelijkheden en samenwerkings- en governanceafspraken. In Resultaat 1 dient Opdrachtnemer dit begrip verder te definiëren en te onderbouwen.
116.	Primaire gebruiker van het eindproduct	Kan Opdrachtgever aangeven welke partij of doelgroep wordt beschouwd als primaire gebruiker van het eindresultaat en welke concrete beslissingen of vervolgstappen deze gebruiker met behulp van het onderzoek moet kunnen nemen?	Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is inhoudelijk probleemeigenaar; RVO treedt op als Opdrachtgever. Het eindproduct moet daarnaast bruikbaar zijn voor onder meer overheden, netbeheerders, marktpartijen en kennisinstellingen. Het moet deze partijen handvatten bieden voor het beoordelen van weerbaarheid en het bepalen van passende vervolgstappen voor beleid, innovatie, ontwerp en praktijk.
117.	Validatie van het beoordelingskader	Kan Opdrachtgever verduidelijken welke vorm van validatie wordt beoogd voor de ontwikkelde inzichten en het beoordelingskader, bijvoorbeeld validatie via stakeholdersessies, expertreviews, praktijkcases, referentiescenario's of een combinatie daarvan?	Het beoordelingskader en de inzichten dienen inhoudelijk te worden getoetst en verrijkt met relevante stakeholders en de klankbordgroep. Opdrachtgever schrijft geen afzonderlijke verplichte validatiemethode of een vast aantal praktijkcases, expertbeoordelingen of bijeenkomsten voor. Inschrijver stelt een onderbouwde, proportionele validatieaanpak voor en maakt duidelijk hoe ontvangen inzichten en eventuele verschillen van inzicht worden verwerkt. Zie ook NvI I, antwoorden op de vragen 11 en 86.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
118.	Operationalisering van meten en beoordelen	Kan opdrachtgever verduidelijken of het bepalen, meten, beoordelen en wegen van weerbaarheid dient te leiden tot kwalitatieve beoordelingen, kwantitatieve indicatoren, prestatie-indicatoren, een volwassenheidsmodel, een weerbaarheidsindex of een combinatie daarvan?	Opdrachtgever schrijft geen vaste indicatorenset, volwassenheidsmodel, index of scoringssystematiek voor. Het kader moet op navolgbare wijze laten zien hoe relevante aspecten worden bepaald, gemeten of beoordeeld en waar passend gewogen. Kwalitatieve en kwantitatieve inzichten kunnen worden gecombineerd wanneer de beschikbare gegevens dat toelaten; onzekerheden moeten zichtbaar blijven. Zie ook NvI I, antwoorden op de vragen 43, 75 en 76.
119.	Gebruik bestaande normen en raamwerken	Kan Opdrachtgever verduidelijken of van Opdrachtnemer wordt verwacht een geheel nieuw beoordelingskader te ontwikkelen, dan wel eerst te onderzoeken in hoeverre bestaande nationale en internationale normen, raamwerken en methodieken reeds geschikt zijn voor toepassing op decentrale energiesystemen?	Van Opdrachtnemer wordt verwacht dat hij voortbouwt op bestaande kennis, literatuur, praktijkvoorbeelden en relevante methodieken en beoordeelt wat daarvan bruikbaar is voor decentrale energiesystemen. Een volledig nieuw kader ontwikkelen zonder bestaande benaderingen te betrekken wordt niet verlangd. Het uiteindelijke samenhangende en toepasbare beoordelingskader moet wel de in paragraaf 3.2.1 – ‘Resultaat 1 – Definitie van en inzicht in weerbaarheid van het decentrale energiesysteem in Nederland en Europa’ gevraagde aspecten dekken; Inschrijver motiveert eventuele aanvullingen op bestaande kaders.
120.	Ambitieniveau beoordelingskader	Kan Opdrachtgever nader verduidelijken welk ambitieniveau wordt verwacht voor het in paragrafen 1.4, 2.1.2 en 3.2.1 bedoelde beoordelingskader? Wordt hierbij gedacht aan een conceptueel kader, een beoordelingsmethodiek, een indicatorenset, een volwassenheidsmodel, een scoringssystematiek of een combinatie daarvan?	Het beoordelingskader moet verder gaan dan alleen een begrippenlijst: het moet praktisch en navolgbaar bruikbaar zijn om relevante aspecten van weerbaarheid te bepalen, te beoordelen en waar passend te wegen. Een vaste technische uitwerking, indicatorenset, volwassenheidsmodel of numerieke totaalscore is niet voorgeschreven. Inschrijver onderbouwt een uitvoerbare methodiek die past bij de onderzoeksvragen, beschikbare gegevens en de in hoofdstuk 3 gevraagde resultaten. Zie ook NvI I, antwoorden op de vragen 43 en 75.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
121.	AI ondersteunde analysemethode	Inschrijver overweegt een eigen, AI-ondersteunde analysemethode toe te passen met menselijke validatie en passende juridische en technische waarborgen. Kan opdrachtgever bevestigen dat een toelichting op verzoek mag worden beperkt tot de gebruikte toolcategorie, het doel, de gegevenscategorieën, de getroffen waarborgen en de menselijke controles, zonder openbaarmaking van prompts, workflows, configuraties of andere bedrijfsvertrouwelijke knowhow?	Het gebruik van een AI-ondersteunde analysemethode is toegestaan, mits wordt voldaan aan de toepasselijke eisen ten aanzien van de uitvoering, vertrouwelijkheid, gegevensbescherming en de kwaliteit en controleerbaarheid van de resultaten. Voor het gebruik van AI bij het opstellen van de Inschrijving geldt paragraaf 7.3.25 van het Aanbestedingsdocument. Op verzoek dient Inschrijver een controleerbare toelichting te verstrekken, waaronder de gebruikte tool en versie, het doel en de toepassing, de uitgevoerde controle en de onderdelen van de Inschrijving die met AI tot stand zijn gekomen, voor zover dit redelijkerwijs kan worden verlangd. Er geldt geen algemene verplichting om prompts, workflows, configuraties of andere bedrijfsvertrouwelijke knowhow over te leggen. Opdrachtgever kan echter niet vooraf bevestigen dat iedere gevraagde toelichting in alle gevallen tot de door Inschrijver genoemde gegevenscategorieën beperkt zal blijven.
122.	Stakeholdertoegang en belangenconflict	Inschrijver overweegt voor de stakeholdervalidatie gebruik te maken van bestaande relaties met partijen die mogelijk ook bij andere inschrijvers of parallelle trajecten betrokken zijn. Kan opdrachtgever bevestigen dat dergelijke betrokkenheid is toegestaan mits belangenconflicten en vertrouwelijkheid aantoonbaar worden beheerst, en dat namen en contactafspraken uitsluitend in het kwalitatieve aanbod hoeven te worden opgenomen en niet openbaar worden gemaakt?	Het benutten van bestaande relaties met relevante stakeholders is toegestaan, ook wanneer deze partijen bij andere inschrijvers of parallelle trajecten betrokken zijn. Inschrijver dient daarbij de vertrouwelijkheid van informatie, de onafhankelijkheid van de voorgestelde aanpak en de eerlijke mededinging te waarborgen. Betrokkenheid van eenzelfde stakeholder bij meerdere partijen vormt op zichzelf geen beletsel. Inschrijver dient in het kwalitatieve aanbod de voorgestelde stakeholderbetrokkenheid voldoende concreet te beschrijven om deze te kunnen beoordelen. Namen en contactafspraken hoeven niet afzonderlijk openbaar te worden gemaakt enkel omdat zij in de Inschrijving zijn opgenomen. Opdrachtgever kan echter geen onvoorwaardelijke toezegging doen dat dergelijke gegevens onder geen enkele omstandigheid openbaar worden gemaakt; eventuele verstrekking wordt beoordeeld aan de hand van de toepasselijke regels en de vertrouwelijke aard van de betreffende informatie.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
123.	Inzet gespecialiseerde ketenpartner	Inschrijver overweegt een gespecialiseerde ketenpartner met een afgebakende inhoudelijke rol in het voorgestelde team op te nemen. Kan opdrachtgever bevestigen dat instemming met deze partij geacht wordt te zijn verleend indien diens identiteit, rol, inzet en deskundigheid volledig in de inschrijving zijn beschreven, en dat latere vervanging door een aantoonbaar gelijkwaardige partij niet op onredelijke gronden wordt geweigerd?	Een gespecialiseerde ketenpartner kan onderdeel uitmaken van de aangeboden uitvoering, mits de Inschrijving voldoet aan de toepasselijke eisen voor het team en voor inschrijven in samenwerking met andere ondernemingen. Inschrijver dient de rol, inzet en deskundigheid van de ketenpartner voldoende inzichtelijk te maken. Indien een beroep wordt gedaan op de draagkracht van de ketenpartner om aan geschiktheidseisen te voldoen, gelden tevens de daarvoor voorgeschreven UEA- en bewijsvereisten. Het vermelden van een ketenpartner in de Inschrijving betekent niet dat daarmee iedere eventueel vereiste toestemming voor diens inschakeling of latere vervanging bij voorbaat is verleend. Een voorgenomen vervanging wordt beoordeeld overeenkomstig de toepasselijke contractvoorwaarden, waarbij onder meer de vereiste deskundigheid, de aangeboden teamkwaliteit en de gevolgen voor de uitvoering worden betrokken.
124.	Gelicentieerde data en analysetools	Inschrijver overweegt voor de analyse gebruik te maken van rechtmatig gelicentieerde databronnen en analysetools van derden waarvan de onderliggende bestanden of licenties niet aan opdrachtgever kunnen worden overgedragen. Kan opdrachtgever bevestigen dat oplevering van navolgbare uitkomsten, bronvermelding en een beschrijving van de methode volstaat, mits opdrachtgever de resultaten overeenkomstig de overeenkomst kan gebruiken en geen afzonderlijk overdraagbaar gebruiksrecht op de onderliggende derde-bronnen wordt verlangd?	Het gebruik van rechtmatig gelicentieerde databronnen en analysetools van derden is toegestaan, mits dit verenigbaar is met de eisen aan de resultaten en de rechten van Opdrachtgever op grond van artikel 23 ARVODI-2025. Opdrachtgever verlangt niet zonder meer overdracht van onderliggende bronbestanden of licenties die uitsluitend als hulpmiddel voor de analyse worden gebruikt en geen onderdeel vormen van de op te leveren resultaten. Voor zover reeds bestaande rechten van derden in de resultaten worden gebruikt of voor het overeengekomen gebruik daarvan noodzakelijk zijn, dient Opdrachtnemer te waarborgen dat Opdrachtgever het in artikel 23.2 ARVODI-2025 bedoelde gebruiksrecht kan verkrijgen. Oplevering van navolgbare uitkomsten, bronvermelding en een beschrijving van de methode ontslaat Opdrachtnemer niet van deze verplichting.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
125.	Eigen beoordelingsmethodiek	Inschrijver overweegt in het beoordelingskader een reeds bestaande, eigen methodiek te verwerken en deze voor deze opdracht verder te configureren. Kan opdrachtgever bevestigen dat inschrijver in de inschrijving en de resultaten de vooraf bestaande modules en de opdrachtspecifieke uitbreidingen afzonderlijk mag markeren, waarbij alleen de opdrachtspecifieke uitbreidingen worden overgedragen en opdrachtgever voor de vooraf bestaande modules het gebruiksrecht uit artikel 23.2 ARVODI-2025 verkrijgt?	Inschrijver mag in de Inschrijving en bij de oplevering onderscheid maken tussen aantoonbaar reeds bestaande onderdelen van een eigen beoordelingsmethodiek en onderdelen die specifiek in het kader van deze opdracht tot stand worden gebracht. Een dergelijke aanduiding is bedoeld om de herkomst van de onderdelen inzichtelijk te maken en bepaalt niet zelfstandig de verdeling van de intellectuele-eigendomsrechten. Overeenkomstig artikel 23 ARVODI-2025 en de antwoorden op vragen 7 en 79 van Nota van Inlichtingen I komen de intellectuele-eigendomsrechten op de specifiek voor deze opdracht tot stand gebrachte resultaten toe aan Opdrachtgever. Reeds bestaande rechten van Opdrachtnemer worden niet overgedragen. Voor zover daarop beschermde onderdelen in de resultaten worden gebruikt, verkrijgt Opdrachtgever het in artikel 23.2 ARVODI-2025 bedoelde gebruiksrecht.
126.	Status externe experts	Kan Opdrachtgever limitatief verduidelijken wanneer een externe expert voor deze aanbesteding kwalificeert als teamlid, onderaannemer of derde op wiens draagkracht wordt gesteund, en per categorie aangeven welke UEA-, bewijs-, toestemmings-, cv-, prijs- en vervangingsvereisten gelden?	De kwalificatie hangt af van de feitelijke rol en de wijze waarop de betrokken partij bij de Inschrijving en uitvoering wordt ingezet; niet uitsluitend van de benaming 'externe expert'. Een expert die als lid van het aangeboden team wordt opgevoerd, valt onder de teamvereisten uit paragrafen 3.4 – 'Eisen met betrekking tot het team' en 5.2.2 – 'Wensen ten aanzien van het door u in te zetten team', waaronder de relevante cv- en inzetgegevens. Voor een voor de uitvoering ingeschakelde onderaannemer geldt artikel 6 ARVODI-2025. Indien voor een geschiktheidseis een beroep wordt gedaan op de draagkracht of bekwaamheid van een andere onderneming, gelden de daarvoor in het aanbestedingsdocument en het UEA opgenomen eisen en bewijsmiddelen. Toepasselijke prijs-, toestemmings- en vervangingsregels blijven gelden; de categorieën kunnen elkaar overlappen.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
127.	Nederlandse taal voor alle teamleden	Is Opdrachtgever bereid de eis dat alle teamleden de Nederlandse taal aantoonbaar beheersen te beperken tot teamleden die deelnemen aan Nederlandstalige overleggen of Nederlandstalige producten opstellen, zodat een specialist met een uitsluitend ondersteunende rol in het Engels kan bijdragen onder verantwoordelijkheid van een Nederlandstalig teamlid?	Nee. Paragraaf 3.4 - 'Eisen met betrekking tot het team' vereist dat alle betrokken teamleden de Nederlandse taal aantoonbaar beheersen in woord en geschrift, zodat zij effectief kunnen deelnemen aan overleggen, analyses en de totstandkoming van resultaten. Opdrachtgever beperkt deze eis niet tot teamleden met extern contact. Internationale bronnen of incidentele externe kennisinbreng kunnen binnen de uitvoering worden benut, mits de samenstelling van het aangeboden team en de communicatie met Opdrachtgever aan de gestelde eisen voldoen.
128.	Beoordeling senioriteit	Kan Opdrachtgever verduidelijken aan de hand van welke objectief waarneembare elementen de senioriteit van het team binnen beoordelingsgrond 2 van paragraaf 5.2.2 wordt beoordeeld, bijvoorbeeld jaren relevante ervaring, aard van verantwoordelijkheden of aantoonbaar behaalde resultaten?	De beoordeling van senioriteit vindt plaats op basis van de relevante, uit de aangeleverde cv's en teambeschrijving aantoonbare ervaring, de complexiteit en aard van eerder uitgevoerde opdrachten, de vervulde rollen en verantwoordelijkheden en de daarbij behaalde resultaten. Het gaat om de relevantie voor de in paragraaf 5.2.2 - 'Wensen ten aanzien van het door u in te zetten team' genoemde inhoudelijke gebieden en de beoogde rol in deze opdracht. Een vast minimumaantal ervaringsjaren of een afzonderlijke senioriteitsscore is niet voorgeschreven.
129.	Indiening teamdocumenten	Kan Opdrachtgever bevestigen of de teambeschrijving en alle cv's als afzonderlijke bestanden per teamlid of als één gecombineerd document moeten worden geüpload, en dat de cv's van maximaal twee A4 per teamlid niet meetellen binnen de limiet van vijf A4 voor 'Kwaliteit in te zetten team'?	De teambeschrijving ('Kwaliteit in te zetten team') wordt als afzonderlijk document ingediend. Daarnaast wordt per teamlid een afzonderlijk cv van maximaal twee A4 ingediend, overeenkomstig paragraaf 5.2.2 - 'Wensen ten aanzien van het door u in te zetten team'. De cv's vallen buiten de limiet van vijf A4 voor de teambeschrijving; voorblad, documenthistorie en inhoudsopgave zijn van die limiet uitgezonderd.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
130.	Bijlagen bij kwalitatieve uitwerking	Kan Opdrachtgever bevestigen of bijlagen bij het plan van aanpak zijn toegestaan en, zo ja, limitatief aangeven welke bijlagen buiten de paginalimiet vallen en welke inhoud daarvan door de beoordelingscommissie wordt beoordeeld?	Voor het plan van aanpak geldt een maximum van 25 pagina's A4 in Verdana 9. Alleen het voorblad, de documenthistorie en de inhoudsopgave zijn hiervan uitdrukkelijk uitgezonderd (paragraaf 5.2.1 – 'Wensen ten aanzien van het plan van aanpak'). Inhoudelijke bijlagen vallen niet buiten de limiet en kunnen niet worden gebruikt om extra te beoordelen tekst aan te leveren. Bij overschrijding worden uitsluitend de eerste 25 pagina's van het plan van aanpak beoordeeld.
131.	Opmaak plan van aanpak	Kan opdrachtgever bevestigen dat inschrijvers binnen de limiet van 25 pagina's voor het plan van aanpak vrij zijn in marges, regelafstand, kop- en voetteksten en het gebruik van tabellen en figuren, mits alle lopende tekst minimaal Verdana 9 is en de inhoud op A4-formaat leesbaar blijft?	Paragraaf 5.2.1 – 'Wensen ten aanzien van het plan van aanpak' schrijft maximaal 25 pagina's A4 en Verdana 9 voor; specifieke marges, regelafstand of opmaak van kop- en voetteksten zijn niet voorgeschreven. Tabellen en figuren zijn toegestaan, mits de informatie goed leesbaar is en de opmaak niet wordt gebruikt om de gestelde paginalimiet of lettertype-eis te omzeilen.
132.	Bestandsformaten en toegankelijkheid	Kan Opdrachtgever vóór inschrijving specificeren in welke bestandsformaten de eindrapportage en eventuele visuele of interactieve producten moeten worden opgeleverd, of bewerkbare bronbestanden verplicht zijn en welke toegankelijkheidsnormen van toepassing zijn?	Paragraaf 3.3.1 – 'Vorm van het eindresultaat' verlangt een samenhangend, bruikbaar eindproduct en schrijft geen verplicht dashboard of andere interactieve vorm voor. In de aanbestedingsdocumenten zijn de exacte bestandsformaten, bewerkbare bronbestanden en project specifieke toegankelijkheidseisen niet nader vastgelegd. Het is aan Opdrachtnemer hier een opzet voor te geven waarbij de concrete oplevervorm conform artikel 1.4 van de conceptovereenkomst in overleg wordt bepaald, met inachtneming van het overeengekomen gebruik.
133.	Vergoeding stakeholders en experts	Kan Opdrachtgever aangeven of inschrijvers honoraria, reisvergoedingen of andere redelijke kostenvergoedingen voor leden van de klankbordgroep, geïnterviewden of externe experts mogen begroten en toepassen, en of opdrachtgever verwacht dat deelname in beginsel onbezoldigd plaatsvindt?	Opdrachtgever schrijft niet voor dat deelname van stakeholders of klankbordgroepleden steeds onbezoldigd plaatsvindt, maar stelt ook geen afzonderlijk budget voor vergoedingen beschikbaar. Indien Inschrijver honoraria of redelijke kostenvergoedingen voorziet, moeten deze passend, transparant en verenigbaar met de toepasselijke regels zijn en binnen de geoffreerde all-in tarieven en maximum totaalprijs vallen. De inschakeling van externe experts is optioneel. Zie NvI I, antwoorden op de vragen 4, 9 en 10.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
134.	Internationale reizen en compensatie	Kan opdrachtgever bevestigen dat internationale reizen, indien door Opdrachtnemer gemotiveerd noodzakelijk, zijn toegestaan mits uitstoot aantoonbaar wordt beperkt en gecompenseerd, en aangeven welke bewijsstandaard of compensatieregeling daarbij wordt geaccepteerd?	Internationale reizen zijn niet als afzonderlijke eis voorgeschreven. Inschrijver motiveert of een reis voor de gekozen onderzoeks-aanpak nodig en doelmatig is en begroot alle kosten binnen de all-in tarieven en maximum totaalprijs. Voor reizen geldt paragraaf 3.10 – ‘Eisen met betrekking tot duurzaamheid’: gebruik waar mogelijk zero-emissieervoer; als dat niet mogelijk is, dient de veroorzaakte CO2-uitstoot te worden gecompenseerd. Het Aanbestedingsdocument schrijft geen specifieke compensatieregeling of bewijsstandaard voor; Opdrachtgever kan de naleving steekproefsgewijs controleren.
135.	Acceptatie social return-plan	Kan opdrachtgever vóór inschrijving de acceptatiecriteria en beslistermijn voor het social return-plan bekendmaken en bevestigen dat na gunning verlangde aanpassingen die aantoonbaar meer inzet vergen dan de op 2% gebaseerde reservering alleen met schriftelijke aanpassing van scope of vergoeding worden opgedragen?	Het voorstel voor de social return-proeftuin moet op grond van paragraaf 3.11 – ‘Bijzondere uitvoeringsvoorwaarde met betrekking tot Social Return’ binnen 60 dagen na ingangsdatum worden ingediend en moet onder meer doelgroep, beoogde sociale impact, werkwijze en benodigde inzet beschrijven. Na afstemming en acceptatie maakt het plan onderdeel uit van de Overeenkomst en wordt het op basis van een inspanningsverplichting uitgevoerd. Er is geen afzonderlijke vaste acceptatietermijn opgenomen. De inzet en kosten moeten binnen de geoffreerde maximum totaalprijs passen; een generiek recht op meerwerk bij een hogere dan geraamde inzet wordt niet toegezegd.
136.	Waardering social return	Kan opdrachtgever verduidelijken hoe het uitgangspunt van minimaal 2% van de gerealiseerde opdrachtwaarde voor de social return-proeftuin wordt berekend en verantwoord, waaronder welke kosten, uren, bijdragen of impactwaarden mogen meetellen en op welk moment de definitieve grondslag wordt vastgesteld?	Het uitgangspunt is minimaal 2% van de daadwerkelijk gerealiseerde opdrachtwaarde van de Overeenkomst, niet van een vooraf gegarandeerde afname of de maximale geraamde waarde. In het na gunning af te stemmen proeftuinplan beschrijft Opdrachtnemer hoe de voorgenomen inzet en de beoogde sociale impact worden berekend, onderbouwd en verantwoord. Paragraaf 3.11 – ‘Bijzondere uitvoeringsvoorwaarde met betrekking tot Social Return’ schrijft geen limitatieve lijst van meetellende kosten, uren, bijdragen of impactwaarden of een afzonderlijk vaststellingsmoment voor.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
137.	Automatische uitsluiting onder minimumprijs	Is opdrachtgever bereid de automatische uitsluiting van inschrijvingen onder EUR 225.000 exclusief btw te vervangen door een beoordeling waarbij de betreffende inschrijver eerst in de gelegenheid wordt gesteld de prijs en kostensamenstelling toe te lichten, overeenkomstig de systematiek voor een abnormaal lage inschrijving in artikel 2.116 Aanbestedingswet 2012?	Nee. Opdrachtgever handhaaft de in paragrafen 3.7.5 en 5.4.2 van het Aanbestedingsdocument (V1.1) opgenomen minimum inschrijfprijs van € 225.000 exclusief btw en de daaraan verbonden uitsluitingsregel. Het verzoek om deze regeling te vervangen door een voorafgaande beoordeling van de prijs- en kostensamenstelling wordt niet overgenomen. De aanbestedingsdocumenten worden op dit punt niet gewijzigd.
138.	Btw en prijsplafond	Kan opdrachtgever bevestigen dat voor toelating en prijsbeoordeling uitsluitend de totaalprijs exclusief btw wordt getoetst aan de bandbreedte van EUR 225.000 tot EUR 268.595 en dat een afwijkende of gedeeltelijke btw-behandeling niet zelfstandig tot uitsluiting leidt zolang de prijs exclusief btw binnen deze bandbreedte blijft?	Ja. Voor de toelating en de prijsbeoordeling wordt uitsluitend de totaalprijs exclusief btw gehanteerd. De totaalprijs dient minimaal € 225.000 en maximaal € 268.595 exclusief btw te bedragen. De in de aanbestedingsstukken opgenomen vermelding van € 325.000 inclusief btw als maximum wordt aangepast. Het prijsplafond bedraagt € 268.595 exclusief btw. Inschrijver vermeldt de toepasselijke btw afzonderlijk en past daarbij de voor zijn prestatie geldende btw-regels toe. Een afwijkende of gedeeltelijke btw-behandeling vormt op zichzelf geen uitsluitingsgrond, zolang de totaalprijs exclusief btw binnen de genoemde bandbreedte blijft en de Inschrijving voor het overige aan de gestelde eisen voldoet.
139.	Voldoende gespecificeerde begroting	Kan Opdrachtgever limitatief aangeven welke gegevens een begroting minimaal moet bevatten om als 'voldoende gespecificeerd' te gelden en bevestigen dat een begroting die deze gegevens bevat niet op deze grond nul punten krijgt?	Een voldoende gespecificeerde open begroting maakt per (deel)product of deelresultaat de relatie inzichtelijk tussen de werkzaamheden, betrokken teamleden of rollen, fasen/ activiteiten, geraamde uren, aangeboden uurtarieven en daaruit voortvloeiende bedragen. De begroting vermeldt tevens de maximale totaalprijs exclusief en inclusief btw en sluit aan op de teaminzet in paragraaf 5.2.2. Wanneer de (deel)resultaten en de hiervoor bedoelde inzet voldoende navolgbaar zijn gespecificeerd, wordt niet uitsluitend wegens het ontbreken van een nadere specificatie nul punten toegekend; de overige eisen en beoordelingsregels blijven van toepassing.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
140.	Rijen en nulprijzen	Kan Opdrachtgever bevestigen dat inschrijvers in het prijzenformulier naar behoefte rijen mogen toevoegen en ongebruikte voorbeeldrijen leeg mogen laten of verwijderen, zonder dat een lege ongebruikte rij als verboden nulprijs wordt aangemerkt?	Het prijzenformulier mag voor een inzichtelijke begroting met aanvullende rijen worden uitgebreid, mits voorgeschreven gegevens, berekeningen en totalen volledig en juist blijven. Niet-gebruikte voorbeeldrijen behoeven niet te worden ingevuld; zij tellen niet als geoffreerde nulprijs. Voor daadwerkelijk aangeboden onderdelen geldt onverkort paragraaf 3.7.4: nulprijzen en negatieve prijzen zijn niet toegestaan.
141.	Inhoud open begroting	Kan Opdrachtgever het prijzenformulier uitbreiden met ten minste teamlid of rol, fase of activiteit, deelresultaat, aantal uren, uurtarief exclusief btw en totaalprijs exclusief btw, zodat alle inschrijvers de in paragrafen 5.2.2 en 5.3 verlangde open begroting op dezelfde wijze aanleveren?	Paragrafen 5.2.2 en 5.3 verlangen een inzichtelijke open begroting, onder meer van uren en tarieven per teamlid en fase of activiteit en per (deel)product of deelresultaat. Inschrijvers dienen die verbanden navolgbaar te maken; de gevraagde gegevens mogen in een aanvullend overzicht worden opgenomen voor zover het voorgeschreven prijzenformulier volledig wordt ingediend.
142.	Onjuiste verwijzingen prijzenformulier	Bijlage 4 Prijzenformulier V1.0 vermeldt in de kop 'Bijlage 3' en verwijst voor de prijseisen naar paragraaf 3.6, terwijl het Aanbestedingsdocument V1.1 de prijseisen in paragraaf 3.7 en het prijzenformulier als Bijlage 4 aanduidt. Kan opdrachtgever een gecorrigeerd prijzenformulier publiceren en bevestigen dat uitsluitend dit gecorrigeerde formulier hoeft te worden ingediend?	In het Prijzenformulier is abusievelijk 'Bijlage 3' vermeld. Dit moet 'Bijlage 4' zijn. Ook de verwijzing naar paragraaf 3.6 wordt gecorrigeerd naar paragraaf 3.7. De gecorrigeerde versie van Bijlage 4 – Prijzenformulier (versie 1.1) wordt bij deze Nota van Inlichtingen gevoegd. Inschrijvers dienen voor hun Inschrijving uitsluitend deze versie 1.1 van het Prijzenformulier te gebruiken.
143.	Garantie moedermaatschappij	Kan Opdrachtgever bevestigen dat een eventueel vereiste garantie van de moedermaatschappij of holding uitsluitend ziet op de verplichtingen van Opdrachtnemer uit deze overeenkomst en onder dezelfde aansprakelijkheidsbeperkingen, vervaltermijnen en verweren valt als voor Opdrachtnemer gelden?	Indien voor een beroep op financiële draagkracht een garantie van een moedermaatschappij of holding wordt verlangd, moeten de omvang en voorwaarden daarvan blijken uit de toepasselijke aanbestedingsdocumenten en de daadwerkelijk overeengekomen garantie. De garantie ziet overeenkomstig paragraaf 4.3.1 van het Aanbestedingsdocument op de door Opdrachtnemer op zich te nemen verplichtingen en de eventuele schulden die uit de Overeenkomst voortvloeien. Voor het overige worden de omvang en voorwaarden van de garantie bepaald door de toepasselijke aanbestedingsdocumenten en de daadwerkelijk overeengekomen garantie..

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
144.	Verzekeringsdekking	Kan Opdrachtgever specificeren welke verzekeringssoorten en minimale verzekerde bedragen zij voor deze opdracht als 'adequaat verzekerd' beschouwt en bevestigen dat geen dekking wordt verlangd voor risico's die naar gebruikelijke marktvoorwaarden niet of niet tegen redelijke voorwaarden verzekeraar zijn?	Artikel 25 ARVODI-2025 en paragraaf 4.3.1 van het Aanbestedingsdocument zijn van toepassing. De aanbestedingsdocumenten noemen voor deze opdracht geen afzonderlijke limitatieve lijst met verzekeringssoorten en minimumbedragen; Opdrachtnemer dient passend verzekerd te zijn voor de aan de opdracht verbonden beroeps- en bedrijfsrisico's. De concrete toereikendheid wordt beoordeeld in het licht van de opdracht en de toepasselijke contractuele aansprakelijkheid.
145.	Bewaartermijnen en verwijdering	Kan Opdrachtgever vóór de start een gegevensafwikkelingsprotocol overeenkomen waarin per gegevenscategorie de bewaartermijn, wijze van teruggave of verwijdering, behandeling van back-ups en uitzonderingen wegens wettelijke of beroepsmatige bewaarplichten worden vastgelegd?	Artikel 11.5 en artikel 12 ARVODI-2025 blijven van toepassing. Partijen kunnen bij de start, voor zover de aard en gevoeligheid van de te verwerken gegevens daartoe aanleiding geven, nadere schriftelijke werkafspraken maken over toegang, teruggave, verwijdering, back-ups en toepasselijke wettelijke of beroepsmatige bewaarplichten. Deze werkafspraken kunnen de verplichtingen uit de Overeenkomst en de ARVODI-2025 niet wijzigen.
146.	Persoonsgegevens en verwerkersafspraken	De Nota van Inlichtingen I vermeldt bij antwoord 80 dat privacyrollen en benodigde afspraken zo nodig bij de start worden vastgesteld. Kan opdrachtgever vóór inschrijving aangeven welke categorieën persoonsgegevens, groepen betrokkenen en verwerkingen redelijkerwijs worden verwacht en het model verstrekken van de overeenkomst die op grond van artikel 12.3 ARVODI-2025 zal worden gebruikt?	De opdracht is een onderzoeks- en adviesopdracht. Bij stakeholdercontacten en projectorganisatie kunnen onder meer zakelijke contactgegevens, namen, functies, correspondentie en gespreksbijdragen van betrokken personen worden verwerkt; de exacte gegevenscategorieën en rollen zijn afhankelijk van de gekozen onderzoeks aanpak. Er wordt in het Aanbestedingsdocument geen afzonderlijke dataset met persoonsgegevens aan Opdrachtnemer toegezegd. Zoals toegelicht in NvI I, antwoord 80, worden de privacyrollen per feitelijke verwerking bepaald en sluiten Partijen zo nodig de in artikel 12.3 ARVODI-2025 bedoelde overeenkomst.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
147.	VOG en veiligheidsonderzoek	Verwacht opdrachtgever voor deze opdracht gebruik te maken van artikel 13.2 of 13.3 ARVODI-2025? Indien ja, kan opdrachtgever vóór inschrijving specificeren voor welke rollen een VOG of veiligheidsonderzoek nodig is, welk screeningsniveau geldt en hoe vertraging of vervanging wordt behandeld indien de uitkomst niet vóór de geplande inzet beschikbaar is?	Opdrachtgever verwacht voor deze opdracht bij aanvang geen VOG of veiligheidsonderzoek op grond van artikel 13.2 of 13.3 ARVODI-2025 te verlangen. Er zijn daarom geen specifieke rollen aangewezen waarvoor een VOG of veiligheidsonderzoek moet worden overgelegd en er is geen screeningsniveau vastgesteld. De genoemde bepalingen van de ARVODI-2025 blijven van toepassing. Indien tijdens de uitvoering concrete omstandigheden aanleiding geven om een VOG of veiligheidsonderzoek te verlangen, zal Opdrachtgever dit tijdig met Opdrachtnemer bespreken. Daarbij worden de betreffende rollen, de vereiste screening en de eventuele gevolgen voor de inzet en planning betrokken.
148.	Ontbrekende beveiligingsgids	Paragraaf 7.3.10 van het Aanbestedingsdocument V1.1 verwijst naar een 'Gids over Informatiebeveiliging en Privacy voor leveranciers', maar deze gids is niet opgenomen in het bijlagenoverzicht op pagina 39. Kan opdrachtgever de toepasselijke versie van deze gids vóór inschrijving beschikbaar stellen en aangeven welke daarin opgenomen verplichtingen contractueel op deze opdracht van toepassing zijn?	Paragraaf 7.3.10 van het Aanbestedingsdocument verwijst naar de <u>Gids over Informatiebeveiliging en Privacy voor leveranciers</u>, gepubliceerd op 15 januari 2021. De gids is via de in het Aanbestedingsdocument opgenomen link beschikbaar. De gids is bedoeld als algemene informatie over de uitgangspunten en werkwijze van het ministerie op het gebied van informatiebeveiliging en privacy. De gids vormt geen afzonderlijke contractbijlage en introduceert voor deze opdracht geen aanvullende, zelfstandige contractuele eisen. Voor deze opdracht gelden de verplichtingen op het gebied van informatiebeveiliging, geheimhouding en privacy die voortvloeien uit de toepasselijke wetgeving, het Aanbestedingsdocument, de Nota's van Inlichtingen, de Overeenkomst en de ARVODI-2025. Indien Opdrachtnemer bij de uitvoering persoonsgegevens namens Opdrachtgever verwerkt, worden de daarvoor benodigde afspraken overeenkomstig artikel 12 van de ARVODI-2025 vastgelegd. De gids wijzigt deze verplichtingen niet.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
149.	Vertrouwelijke stakeholderinformatie	Kan opdrachtgever bevestigen dat partijen vóór verwerking van niet-openbare stakeholderinformatie afspraken maken over classificatie, toegang, anonimisering en publicatie, en dat informatie die niet rechtmatig openbaar mag worden gemaakt niet in een openbaar resultaat hoeft te worden opgenomen?	Bij het verwerken en delen van niet-openbare stakeholderinformatie moeten Opdrachtnemer en Opdrachtgever de vertrouwelijkheids-, gegevensbeschermings- en beveiligingsverplichtingen uit de Overeenkomst en toepasselijke regelgeving naleven. Opdrachtnemer maakt in het stakeholder- en communicatieplan inzichtelijk hoe vertrouwelijke informatie wordt afgeschermd, geanonimiseerd waar nodig en alleen met toestemming wordt gedeeld. Informatie die niet rechtmatig openbaar mag worden gemaakt, hoeft niet in een openbaar resultaat te worden opgenomen; het onderzoeksresultaat moet wel navolgbaar blijven zonder vertrouwelijkheid te schenden.
150.	Delen van tussenresultaten	Paragrafen 3.3.2 en 3.5 van het Aanbestedingsdocument V1.1 verplichten opdrachtnemer resultaten met stakeholders te delen en te bespreken, terwijl artikel 11.4 ARVODI-2025 voorafgaande toestemming vereist voor iedere beschikbaarstelling aan derden. Kan opdrachtgever bevestigen dat toestemming voor het binnen het goedgekeurde stakeholder- en communicatieplan delen van noodzakelijke tussenresultaten geacht wordt te zijn verleend en dit in de overeenkomst vastleggen?	Het aanbestedingsdocument verlangt het bespreken en toetsen van resultaten met stakeholders; artikel 11.4 ARVODI-2025 vereist daarbij voorafgaande uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Opdrachtgever voor beschikbaarstelling aan derden. Een goedgekeurd stakeholder- en communicatieplan kan de toegestane te delen tussenresultaten, ontvangers, doelen en vertrouwelijkheidsvoorwaarden vastleggen, mits daaruit de vereiste uitdrukkelijke toestemming blijkt. Een onbeperkte of stilzwijgende toestemming wordt niet gegeven; afwijkingen vragen afzonderlijke instemming van een bevoegde vertegenwoordiger.
151.	Door opdrachtgever verstrekte informatie	Kan Opdrachtgever bevestigen dat opdrachtnemer voor de uitvoering mag uitgaan van de juistheid en volledigheid van door opdrachtgever verstrekte informatie, tenzij een onjuistheid of onvolledigheid voor een redelijk handelend deskundige kenbaar is, en dat materiële correcties of aanvullingen aanleiding geven tot overleg over aanpassing van resultaten, planning en vergoeding?	Opdrachtnemer mag de door Opdrachtgever verstrekte informatie als uitgangspunt voor het onderzoek gebruiken, maar blijft verantwoordelijk voor een vakbekwame en navolgbare uitvoering en moet kenbare onjuistheden, lacunes en onzekerheden signaleren. Bij materiële correcties of aanvullingen die de uitvoering beïnvloeden, meldt Opdrachtnemer dit tijdig en treden Partijen in overleg over eventuele gevolgen voor resultaten en planning. Aanpassing van vergoeding of scope volgt niet automatisch en vereist voorafgaande schriftelijke overeenstemming volgens de Overeenkomst en artikel 14 ARVODI-2025. Zie ook NvI I, antwoord op vraag 78.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
152.	Beoogd gebruik van resultaten	Kan Opdrachtgever verduidelijken welk concreet beoogd gebruik in de zin van artikel 3 ARVODI-2025 contractueel bepalend is voor de geschiktheid van de resultaten, en bevestigen dat opdrachtnemer niet instaat voor gebruik buiten de overeengekomen onderzoeksvragen, aannames en beperkingen die in de resultaten zijn vermeld?	Het beoogde gebruik is het bieden van een onderbouwd beoordelingskader en toepasbare handelingsperspectieven voor beleid, innovatie en praktijk ten aanzien van de weerbaarheid van decentrale energiesystemen en hun samenhang met het integrale systeem, zoals omschreven in hoofdstukken 2 en 3. Opdrachtnemer maakt de reikwijdte, aannames en beperkingen van de analyses navolgbaar inzichtelijk. Een algemene, voorafgaande uitsluiting van aansprakelijkheid voor elk later gebruik buiten die reikwijdte wordt niet overeengekomen; de rechten en verplichtingen volgen uit de Overeenkomst, ARVODI-2025 en het toepasselijke recht.
153.	Opschorting bij wanbetaling	Is Opdrachtgever bereid artikel 16.5 ARVODI-2025 voor deze opdracht zo aan te passen dat opdrachtnemer werkzaamheden mag opschorten indien een onbetwiste factuur ook na schriftelijke ingebrekestelling en een hersteltermijn van vijftien kalenderdagen onbetaald blijft?	Nee. Opdrachtgever wijzigt artikel 16.5 ARVODI-2025 niet. Bij te late betaling blijven de betalingsverplichtingen en de in artikel 16 opgenomen regelingen van toepassing. Opdrachtnemer is niet bevoegd de Diensten wegens de in artikel 16.5 genoemde betalingsgeschillen op te schorten of de Overeenkomst om die reden te beëindigen.
154.	Opzegging zonder tekortkoming	Is opdrachtgever bereid artikel 21.4 ARVODI-2025 voor deze opdracht aan te vullen met een opzegtermijn van dertig kalenderdagen, tenzij een zwaarwegend spoedeisend belang onmiddellijke opzegging rechtvaardigt, waarbij opdrachtnemer gedurende de opzegtermijn noodzakelijke afrondings- en overdrachtswerkzaamheden mag verrichten en factureren?	Nee. Opdrachtgever neemt geen algemene opzegtermijn van dertig kalenderdagen als aanvulling op artikel 21.4 ARVODI-2025 op. De in artikel 21 ARVODI-2025 en artikel 2.3 van de concept-overeenkomst opgenomen beëindigingsregels blijven van toepassing. Eventuele afrondings- en overdrachtswerkzaamheden en de vergoeding daarvan worden beoordeeld volgens de daadwerkelijk gegeven opdracht en de bestaande contractuele afspraken; het voorstel schept daarvoor geen zelfstandig recht. Zie ook NvI I, antwoord op vraag 77.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
155.	Minderwerk en gereserveerde capaciteit	Kan opdrachtgever bevestigen dat bij minderwerk als bedoeld in artikel 14.4 ARVODI-2025 de vergoeding mede rekening houdt met aantoonbaar reeds verrichte werkzaamheden, redelijk aangegane niet-annuleerbare verplichtingen en noodzakelijke afbouw- of overdrachtskosten?	Artikel 14.4 ARVODI-2025 bepaalt dat Partijen bij minderwerk gezamenlijk schriftelijk of per e-mail vaststellen welke werkzaamheden vervallen en welke gevolgen dit heeft voor de vergoeding. Aantoonbaar reeds verrichte werkzaamheden worden overeenkomstig de Overeenkomst afgerekend. Overige kosten, waaronder aangegane verplichtingen of afbouwkosten, geven niet zonder meer recht op vergoeding; hierover kunnen Partijen in het concrete geval binnen de geldende contractuele kaders afspraken maken.
156.	Meerwerk boven plafond	Artikel 14.3 ARVODI-2025 bepaalt dat opdrachtnemer door opdrachtgever gewenst meerwerk tot 10% van de oorspronkelijke opdracht niet kan weigeren, terwijl de conceptovereenkomst bepaalt dat de maximale vergoeding niet mag worden overschreden. Kan opdrachtgever bevestigen dat schriftelijk goedgekeurd meerwerk afzonderlijk boven de maximum totaalprijs wordt vergoed, of, indien het plafond niet mag worden verhoogd, uitsluitend wordt uitgevoerd nadat partijen schriftelijk gelijkwaardig minderwerk hebben vastgesteld?	Nee, schriftelijke instemming met Meerwerk betekent niet zonder meer dat de contractuele maximum totaalprijs wordt verhoogd. Volgens de conceptovereenkomst mag de maximale vergoeding niet worden overschreden. Werkzaamheden buiten de overeengekomen scope kunnen uitsluitend na voorafgaande schriftelijke instemming en binnen de toepasselijke contractuele en aanbestedingsrechtelijke grenzen worden opgedragen. Indien uitvoering niet binnen het bestaande plafond kan plaatsvinden, moeten Partijen vóór opdrachtverlening vaststellen of en op welke grond een rechtsgeldige wijziging mogelijk is; minderwerk kan niet zonder meer als verplichte compensatie worden toegezegd. Zie NvI I, antwoord op vraag 10.
157.	Wijzigingsprocedure	Kan opdrachtgever in de overeenkomst een wijzigingsprocedure opnemen waarin iedere voorgestelde wijziging vóór uitvoering schriftelijk wordt beschreven, inclusief gevolgen voor scope, resultaten, planning en kosten, waarna alleen een bevoegde vertegenwoordiger de wijziging kan goedkeuren?	Op grond van artikel 2.1 ARVODI-2025 en de conceptovereenkomst zijn wijzigingen alleen bindend na uitdrukkelijke schriftelijke of per e-mail vastgelegde overeenstemming door bevoegde vertegenwoordigers. Opdrachtnemer meldt voorgestelde wijzigingen tijdig en geeft daarbij de gevolgen voor werkzaamheden, resultaten, planning en kosten aan. Er wordt geen afzonderlijke wijzigingsprocedure aan de Overeenkomst toegevoegd; de bestaande regels voor Meerwerk, minderwerk en contractwijzigingen blijven gelden.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
158.	Vertraging door opdrachtgever	Kan opdrachtgever bevestigen dat termijnen en mijlpalen naar redelijkheid worden aangepast indien vertraging ontstaat door niet-tijdige feedback, besluitvorming, toegang of informatieverstrekking aan de zijde van opdrachtgever, voor zover opdrachtnemer de afhankelijkheid tijdig heeft gemeld en de gevolgen redelijkerwijs niet kon voorkomen?	Indien vertraging dreigt door feedback, besluitvorming, toegang of informatieverstrekking, meldt Opdrachtnemer dit onmiddellijk met oorzaak, gevolgen en voorgestelde maatregelen, overeenkomstig artikel 18 ARVODI-2025. Partijen bespreken vervolgens de gevolgen voor de uitvoering en eventuele passende aanpassing van planning of mijlpalen. Termijnen worden niet automatisch verlengd; eventuele wijzigingen worden door bevoegde vertegenwoordigers schriftelijk vastgelegd. Zie ook NvI I, antwoorden op de vragen 6 en 103.
159.	Acceptatie en ondergeschikte opmerkingen	Kan Opdrachtgever bevestigen dat acceptatie van een deelresultaat niet wordt geweigerd wegens ondergeschikte redactionele of andere herstelpunten die het overeengekomen gebruik niet wezenlijk belemmeren, en dat dergelijke punten na acceptatie binnen een redelijke hersteltermijn mogen worden verwerkt?	Acceptatie vindt plaats na beoordeling aan de eisen uit het aanbestedingsdocument, de overeengekomen invulling van het (deel)resultaat en artikel 3 ARVODI-2025. Opdrachtgever kan ondergeschikte redactionele punten onderscheiden van materiële herstelpunten en deze, waar passend, na acceptatie laten verwerken. Een algemene toezegging dat ieder deelresultaat met resterende herstelpunten moet worden geaccepteerd, wordt niet gegeven. Zie NvI I, antwoorden op de vragen 14 en 15.
160.	Aantal beoordelingsronden	De conceptovereenkomst en Nota van Inlichtingen I begrenzen het aantal beoordelings- en herstelronden per deelresultaat niet. Kan opdrachtgever bevestigen dat per conceptdeelresultaat één geconsolideerde feedbackronde en één herstelronde binnen de overeengekomen scope vallen, en dat aanvullende rondes alleen worden verlangd indien het resultaat aantoonbaar niet aan de overeengekomen eisen voldoet of als vooraf schriftelijk overeengekomen meerwerk?	Opdrachtgever schrijft geen vast maximum van één feedback- en één herstelronde per conceptdeelresultaat voor. Opdrachtnemer levert resultaten op die voldoen aan de overeengekomen eisen; indien herstel nodig is, wordt het resultaat na verwerking opnieuw beoordeeld. Feedback wordt waar mogelijk gebundeld om het proces doelmatig te houden. Nieuwe werkzaamheden buiten de overeengekomen scope worden alleen na voorafgaande schriftelijke instemming als eventueel Meerwerk opgedragen. Zie NvI I, antwoord op vraag 15.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
161.	Reactietermijnen opdrachtgever	De Nota van Inlichtingen I bevestigt dat opdrachtgever binnen een redelijke termijn beoordeelt, maar noemt geen concrete reactietermijn. Is opdrachtgever bereid in de overeenkomst op te nemen dat feedback, beslissingen en acceptatiebesluiten in beginsel binnen tien werkdagen na een volledig verzoek of volledige oplevering worden verstrekt, waarbij partijen vooraf schriftelijk een afwijkende termijn kunnen overeenkomen?	Nee. Opdrachtgever neemt geen afzonderlijke vaste reactietermijn van tien werkdagen of fictieve acceptatie op. Opgeleverde (deel)resultaten worden voortvarend en binnen een redelijke termijn beoordeeld; de concrete fasering en overlegmomenten kunnen na gunning in de planning en het mijlpalenoverzicht worden afgestemd. Zie NvI I, antwoorden op de vragen 14 en 15.
162.	Bevoegde besluitvorming	Artikel 5.2 van de conceptovereenkomst bepaalt dat de contactpersonen en projectleiders partijen niet binden. Kan opdrachtgever vóór de start schriftelijk vastleggen welke functionaris bevoegd is tot acceptatie, opdrachtwijzigingen, goedkeuring van meerwerk en wijziging van planning of mijlpalen, en binnen welke termijn die functionaris op een verzoek beslist?	De in artikel 5.2 van de conceptovereenkomst genoemde contactpersonen en projectleiders binden Partijen niet. Vóór aanvang van de uitvoering zal Opdrachtgever bekendmaken welke bevoegde functionaris(sen) namens hem besluiten kunnen nemen over acceptatie en eventuele wijzigingen van de Overeenkomst; de bevoegdheid tot besluiten over Meerwerk en contractwijzigingen volgt uit de geldende mandaten. Een algemene vaste beslistermijn wordt niet toegezegd; de planning en praktische escalatieroute kunnen bij de start worden besproken.
163.	Opzegging bij bereiken plafond	Artikel 2.3 van de conceptovereenkomst geeft opdrachtgever bij het bereiken van de maximale waarde een opzeggingsrecht 'met onmiddellijke ingang', maar bepaalt tevens dat een redelijke opzegtermijn wordt gehanteerd. Kan opdrachtgever deze tegenstrijdigheid opheffen door te bepalen dat opdrachtnemer tijdig schriftelijk wordt gewaarschuwd en alle vóór de effectieve einddatum opgedragen en verrichte werkzaamheden, inclusief noodzakelijke afronding en overdracht, worden vergoed?	Artikel 2.3 van de conceptovereenkomst biedt een opzeggingsrecht wanneer de maximale waarde wordt bereikt en bepaalt tegelijk dat Opdrachtgever Opdrachtnemer zo tijdig mogelijk informeert en een redelijke opzegtermijn in acht neemt. Opdrachtgever zal tijdig over het naderende plafond communiceren. Alleen overeenkomstig de Overeenkomst opgedragen en daadwerkelijk uitgevoerde werkzaamheden komen binnen de resterende maximum vergoeding voor betaling in aanmerking; aanvullende afrondings- en overdrachtswerkzaamheden kunnen niet zonder voorafgaande opdracht en beschikbare contractuele ruimte worden toegezegd. Aangepaste tekst conceptovereenkomst: 2.3 Opdrachtgever kan de Overeenkomst schriftelijk opzeggen indien voorzienbaar is dat de maximale vergoeding als bedoeld in artikel 3.1 wordt bereikt. Opdrachtgever informeert Opdrachtnemer hierover tijdig en neemt een redelijke opzegtermijn in acht. Partijen stemmen af welke werkzaamheden binnen de resterende maximale vergoeding nog kunnen worden uitgevoerd.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
164.	Vervroegde voltooiing	Paragraaf 2.3 van het Aanbestedingsdocument V1.1 en artikel 2.1 van de conceptovereenkomst bepalen dat de opdracht eerder eindigt indien deze eerder is voltooid. Kan opdrachtgever bevestigen dat van voltooiing pas sprake is nadat alle overeengekomen resultaten schriftelijk zijn geaccepteerd en alle tot dat moment verrichte werkzaamheden overeenkomstig de overeenkomst kunnen worden gefactureerd?	Van voltooiing is sprake zodra de overeengekomen Diensten en resultaten overeenkomstig de Overeenkomst zijn afgerond; de daarin geregelde beoordeling en acceptatie maken deel uit van de afronding. Facturatie vindt na acceptatie van de relevante (deel)resultaten plaats op basis van daadwerkelijk verrichte werkzaamheden tegen de overeengekomen tarieven, tot ten hoogste de maximum totaalprijs. Vervroegde afronding schept geen recht op betaling van niet-uitgevoerde werkzaamheden. Zie NvI I, antwoorden 3 en 15.
165.	Foutieve nummering en identificaties	In de conceptovereenkomst, de referentieverklaring, de sanctieverklaring en paragraaf 7.1 van het Aanbestedingsdocument V1.1 staan onderling onjuiste artikel-, bijlage- of kenmerkverwijzingen. Kan opdrachtgever vóór inschrijving opgeschoonde versies publiceren waarin de dubbele nummering van artikel 2.2, de verwijzing naar bijlage 2 in de referentieverklaring, kenmerk 202606100 in de sanctieverklaring en de verwijzing naar bijlage 5 in paragraaf 7.1 zijn gecorrigeerd?	De genoemde onjuistheden zijn gecorrigeerd. De dubbele nummering van artikel 2.2 in de conceptovereenkomst is hersteld. Ook de onjuiste verwijzing in Bijlage 5 – Referentieverklaring en het kenmerk in Bijlage 6 – Verklaring inzake sancties Rusland zijn aangepast. Daarnaast is de verwijzing in paragraaf 7.1 van het Aanbestedingsdocument gewijzigd van 'Bijlage 5' naar 'Bijlage 6'. De gecorrigeerde conceptovereenkomst, Bijlage 5 (V1.1), Bijlage 6 (V1.1) en het aangepaste Aanbestedingsdocument (V1.2) worden bij deze Nota van Inlichtingen gevoegd. Inschrijvers dienen bij het opstellen van hun Inschrijving uit te gaan van deze gecorrigeerde versies.
166.	Contractstukken en versies	Artikel 1.3 van de conceptovereenkomst bevat een rangorde, maar specificeert niet de volledige bestandsnamen, versienummers en data van alle contractstukken. Kan opdrachtgever vóór inschrijving een uitputtende lijst publiceren van de documenten die de overeenkomst zullen vormen, inclusief de definitieve versie en datum per document, en bevestigen dat niet in die lijst opgenomen stukken geen contractuele werking hebben?	Artikel 1.3 van de conceptovereenkomst bevat de rangorde van de contractstukken. De definitieve contractstukken worden bij het sluiten van de Overeenkomst met hun toepasselijke versies en data geïdentificeerd, waaronder het aanbestedingsdocument V1.2, de gepubliceerde Nota's van Inlichtingen, de definitieve Overeenkomst, de ARVODI-2025 en de aanvaarde Inschrijving. Het enkele ontbreken van een document uit een nog op te stellen bestandsnamenlijst is geen grond om reeds rechtsgeldig toepasselijk verklaarde stukken buiten werking te stellen.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
167.	Namen en kwalificaties personeel	De aankondiging TN-601675 vermeldt op pagina 2 dat de namen en beroepskwalificaties van het voor de uitvoering ingezette personeel niet hoeven te worden vermeld. Paragraaf 5.2.2 van het Aanbestedingsdocument V1.1 verlangt daarentegen cv's en een onderbouwing per teamlid. Kan opdrachtgever bevestigen dat paragraaf 5.2.2 leidend is en de aankondiging hierop aanpassen?	De vermelding in de aankondiging dat de namen en beroepskwalificaties van het voor de uitvoering ingezette personeel niet hoeven te worden opgegeven, is niet in overeenstemming met de indieningsvereisten van deze aanbesteding. Op grond van paragraaf 5.2.2 van het Aanbestedingsdocument dient Inschrijver bij de Inschrijving de voorgeschreven cv's van de in te zetten teamleden en de onderbouwing van het voorgestelde team aan te leveren. Deze vereisten blijven ongewijzigd van toepassing. De aankondiging wordt op dit punt overeenkomstig aangepast
168.	Optie in de aankondiging	Op pagina 2 van de aankondiging TN-601675 staat onder 'Opties' dat opties niet van toepassing zijn, terwijl dezelfde pagina, paragraaf 2.3 van het Aanbestedingsdocument V1.1 en artikel 2.1 van de conceptovereenkomst één verlengingsoptie van maximaal twaalf maanden noemen. Kan opdrachtgever bevestigen dat deze verlengingsoptie van toepassing is en de vermelding 'Niet van toepassing' in de aankondiging corrigeren?	De vermelding 'Niet van toepassing' onder het onderdeel 'Opties' in de aankondiging ziet op de mogelijkheid voor de koper om tijdens de looptijd van de Overeenkomst extra aankopen te doen bij de contractant. Deze vermelding heeft geen betrekking op de verlengingsoptie van de Overeenkomst. De in paragraaf 2.3 van het Aanbestedingsdocument en artikel 2.1 van de conceptovereenkomst opgenomen optie tot verlenging met maximaal twaalf maanden blijft ongewijzigd van toepassing.
169.	Titel van het perceel	Op pagina 2 van de aankondiging TN-601675 staat als titel van LOT-0000 'Systeemaanpak voor samenwerking en samenhang van integrale decentrale energiesystemen in de ruimte'. Het Aanbestedingsdocument V1.1 en de overige stukken betreffen 'Weerbaarheid van het toenemende decentrale energiesysteem'. Kan opdrachtgever bevestigen dat de perceeltitel in de aankondiging onjuist is, dat uitsluitend de in het Aanbestedingsdocument V1.1 beschreven opdracht wordt aanbesteed en de aankondiging zo nodig corrigeren?	De in de aankondiging bij LOT-0000 vermelde perceeltitel is abusievelijk overgenomen uit een eerdere aanbesteding en is onjuist. De juiste titel luidt 'Weerbaarheid van het toenemende decentrale energiesysteem', zoals vermeld in Aanbestedingsdocument V1.1. Uitsluitend de in dat Aanbestedingsdocument beschreven opdracht wordt aanbesteed. De perceeltitel in de aankondiging op TenderNed is gecorrigeerd.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
170.	Contracterende entiteit	In de aankondiging TN-601675 op pagina 1 staat het Ministerie van Economische Zaken als koper vermeld, terwijl het Aanbestedingsdocument V1.1 op pagina 7 en de conceptovereenkomst op pagina 1 verwijzen naar het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Kan opdrachtgever bevestigen welke benaming en vertegenwoordiging van de contracterende entiteit leidend zijn en de betreffende documenten vóór inschrijving met elkaar in overeenstemming brengen?	De vermelding 'Ministerie van Economische Zaken' als koper in de aankondiging betreft de benaming zoals deze in TenderNed is opgenomen. Voor deze aanbesteding geldt de contracterende partij zoals vermeld in de aanbestedingsstukken: de Staat der Nederlanden, vertegenwoordigd door de minister van Economische Zaken en Klimaat. De vermelding in de aankondiging duidt niet op een andere contracterende partij. De benaming op TenderNed is aangepast.
171.	Bijlage 1 DVO Weerbaarheid toenemende decentrale energiesysteem en Bijlage 2 ARVODI - 2025, p.2 en 9, 1.4 Overeenkomst en 23 ARVODI	Opdrachtnemer erkent dat de intellectuele eigendom van de resultaten aan Opdrachtgever zullen toebehoren. Echter is het belangrijk voor Opdrachtnemer dat de Opdrachtgever de resultaten uitsluitend in het geheel aan derden ter beschikking zal stellen zonder de inhoud, context of oorspronkelijke taal (inclusief eventuele disclaimer) van de resultaten te wijzigen. Wilt u ermee akkoord gaan dit aan artikel 1.4 van de Overeenkomst toe te voegen? Zo niet, wilt u aangeven waarom?	Nee. Opdrachtgever neemt de voorgestelde beperking op het gebruik en de verspreiding van de resultaten niet op in artikel 1.4 van de conceptovereenkomst. De rechten op de specifiek voor deze opdracht tot stand gebrachte resultaten en het gebruik daarvan worden beheerst door artikel 23 ARVODI-2025 en de Overeenkomst. Opdrachtgever zal bij gebruik en publicatie rekening houden met toepasselijke wet- en regelgeving en eventuele gerechtvaardigde rechten van derden, maar aanvaardt geen algemene verplichting om resultaten uitsluitend integraal, ongewijzigd en in de oorspronkelijke taal beschikbaar te stellen. Zie ook NvI I, antwoorden 7 en 79.
172.	Bijlage 2 ARVODI -2025, p.8, 19.5	Gezien de aard van de werkzaamheden verwacht Opdrachtnemer dat er geen zaken van Opdrachtgever gebruikt zullen. Opdrachtnemer verwacht dan ook dat artikel 19.5 niet van toepassing is. Wilt u dit bevestigen? Mocht dit niet het geval zijn wilt u dan aangeven waarom?	Artikel 19.5 ARVODI-2025 wordt niet vooraf buiten toepassing verklaard. Volgens artikel 6.1 van de conceptovereenkomst worden de Diensten in beginsel bij Opdrachtnemer verricht; er is geen verplicht gebruik van zaken van Opdrachtgever voorgeschreven. Voor zover tijdens de uitvoering toch zaken van Opdrachtgever ter beschikking worden gesteld of gebruikt, gelden de daarop toepasselijke contractuele bepalingen, waaronder artikel 19.5 voor zover de daarin beschreven situatie zich voordoet.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
173.	Bijlage 2 ARVODI -2025, p.7, 19.3d	Gezien de aard van de werkzaamheden verwacht Opdrachtnemer dat er geen verwerking van persoonsgegevens namens Opdrachtgever zal plaatsvinden. Opdrachtnemer verwacht dan ook dat artikel 19.3d niet van toepassing is. Wilt u dit bevestigen? Mocht dit niet het geval zijn wilt u dan aangeven welke verwerking van persoonsgegevens Opdrachtgever verwacht?	Niet zonder meer. Voor de opdracht is geen afzonderlijke grootschalige verwerking van persoonsgegevens namens Opdrachtgever voorgeschreven. Bij bijvoorbeeld stakeholdercontacten kan verwerking van persoonsgegevens plaatsvinden. Of daarbij Opdrachtnemer als verwerker voor Opdrachtgever optreedt, volgt uit de feitelijke verwerkingen en rollen; zo nodig maken Partijen afspraken overeenkomstig artikel 12 ARVODI-2025. Artikel 19.3, onderdeel d, wordt niet vooraf buiten toepassing verklaard. Zie NvI I, antwoord op vraag 80.
174.	Bijlage 2 ARVODI - 2025, p.7 en 10, 19.3c en 23.6	"Opdrachtnemer begrijpt het belang van Opdrachtgever voor een vrijwaring met betrekking tot intellectuele eigendom. Echter, is deze vrijwaring zeer breed beschreven en daarnaast uitgesloten van de aansprakelijkheidslimiet. Opdrachtnemer wil vragen om de vrijwaring in artikel 23.6 van de ARVODI zoals hieronder aan te passen of indien Opdrachtgever hier niet mee akkoord kan gaan artikel 19.3c niet van toepassing te verklaren. Kunt u met een van deze opties akkoord gaan? Zo niet wilt u aangeven waarom? Tekstvoorstel 23.6: Opdrachtnemer vrijwaart Opdrachtgever tegen aanspraken van derden in verband met een (gestelde) inbreuk op intellectuele eigendomsrechten van die derden, met inbegrip van persoonlijkheidsrechten als bedoeld in artikel 25 lid 1 van de Auteurswet, vergelijkbare aanspraken met betrekking tot kennis, ongeoorloofde mededeling en dergelijke daaronder begrepen als gevolg van de uitvoering van de Diensten door de Opdrachtnemer. Opdrachtnemer neemt op eerste verzoek van Opdrachtgever de verdediging op zich in iedere procedure die in verband met de uitvoering van de Diensten tegen Opdrachtgever wordt ingesteld wegens inbreuk op de intellectuele eigendomsrechten van een derde. Opdrachtgever zal Opdrachtnemer zo spoedig mogelijk van een dergelijke actie in kennis stellen en aan Opdrachtnemer de noodzakelijke volmachten en hulp verstrekken.	Nee. Opdrachtgever stemt niet in met de voorgestelde aanpassing van artikel 23.6 ARVODI-2025 en verklaart artikel 19.3, onderdeel c, niet buiten toepassing. De contractuele regeling van intellectuele eigendomsrechten, de vrijwaring en de daarop betrekking hebbende uitzondering op de aansprakelijkheidsbeperking blijven ongewijzigd. Opdrachtnemer dient bij de uitvoering en bij het gebruik van materiaal van derden zorg te dragen voor de benodigde rechten. Zie ook NvI I, antwoorden op de vragen 1, 7, 39 en 79.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
175.	Bijlage 2 ARVODI - 2025, p.7, 19.2	"Gezien de aard van de werkzaamheden en de mogelijkheid van Opdrachtgever om het contract met een jaar te verlengen is een maximale aansprakelijkheidslimiet van zesmaal de opdrachtsom per jaar niet proportioneel. Daarnaast is het gebruikelijk om indirecte schade uit te sluiten aangezien deze niet voorzienbaar is. Opdrachtnemer stelt voor om artikel 19.2 aan te passen door indirect schade uit te sluiten en de aansprakelijkheid voor directe schade te limiteren tot een bedrag van maximaal één keer de opdrachtsom. Kan Opdrachtgever met deze wijzigingen akkoord gaan? Zo niet wilt u aangeven waarom? Tekstvoorstel: 'Tenzij Partijen anders zijn overeengekomen, is de Partij die toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van diens verplichtingen tegenover de andere Partij aansprakelijk voor de door de andere Partij geleden en te lijden directe schade, waarbij de aansprakelijkheid is beperkt tot maximaal eenmaal de hoogte van de opdrachtwaarde. De aansprakelijkheid voor indirecte schade is uitgesloten. Onder indirecte schade wordt in ieder geval (doch niet uitsluitend) verstaan onderbreking of verlies van omzet, verlies van contracten, verlies van goodwill, winstderving, productieverlies, verspilde overhead, kosten van vervangende apparatuur, kosten van uitvaltijd of andere speciale (bestraffende) vormen van indirecte schade, ongeacht hoe deze schade is ontstaan en ongeacht de grondslag (inclusief nalatigheid, risicoaansprakelijkheid of anderszins).	Nee. Opdrachtgever houdt vast aan artikel 19 ARVODI-2025 en neemt het voorstel om aansprakelijkheid te beperken tot eenmaal de opdrachtwaarde en indirecte schade categorisch uit te sluiten niet over. Artikel 19 bevat een gestandaardiseerde aansprakelijkheidsregeling met specifieke limieten en uitzonderingen; een verdere beperking zou afwijken van de voor deze aanbesteding vastgestelde risicoverdeling. Zie ook NvI I, antwoorden 1 en 39.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
176.	Aanbestedingsdocument - Europese aanbesteding volgens de openbare procedure voor de uitvoering van een onderzoek ten behoeve van 'Weerbaarheid van het toenemende decentrale energiesysteem' versie 1.1, 3.4 Eisen met betrekking tot het team	Kan opdrachtgever bevestigen dat de taaleisen voor het projectteam niet in de weg staan aan het incidenteel betrekken van internationale vakspecialisten ten behoeve van specifieke casestudies, expertise-inbreng of peer review, mits de uitvoering van de opdracht en communicatie richting opdrachtgever volledig in het Nederlands plaatsvinden?	Incidentele inbreng van internationale vakspecialisten, bijvoorbeeld voor casestudies of peer review, is mogelijk voor zover daarmee aan de onderzoeksopdracht wordt bijgedragen en de eisen voor het aangeboden team niet worden omzeild. Alle als teamlid ingezette personen moeten voldoen aan paragraaf 3.4, inclusief de eis van aantoonbare beheersing van het Nederlands. Indien een externe specialist als onderaannemer bij de uitvoering wordt ingeschakeld, geldt artikel 6 ARVODI-2025. Communicatie met Opdrachtgever en de overeengekomen resultaten moeten aan de taalvereisten voldoen.
177.	Aanbestedingsdocument - Europese aanbesteding volgens de openbare procedure voor de uitvoering van een onderzoek ten behoeve van 'Weerbaarheid van het toenemende decentrale energiesysteem' versie 1.1,	Indien gedurende de uitvoering prioritering noodzakelijk blijkt vanwege beschikbare tijd of budget, zijn er onderdelen van de onderzoeksopgave die opdrachtgever als bijzonder belangrijk beschouwt ten opzichte van andere onderdelen?	Alle in hoofdstuk 3 omschreven minimumresultaten behoren tot de overeengekomen scope; Opdrachtgever kent daaraan vooraf geen rangorde toe die bepaalde resultaten facultatief maakt. Inschrijver dient binnen de maximale opdrachtwaarde een uitvoerbare fasering en prioritering van werkzaamheden voor te stellen zonder minimumresultaten te laten vervallen. Als tijdens de uitvoering bijsturing nodig blijkt, bespreken Partijen de gevolgen tijdig; een materiële wijziging van scope of resultaten vergt voorafgaande schriftelijke overeenstemming binnen de aanbestedingsrechtelijke grenzen. Zie NvI I, antwoord op vraag 10.
178.	Aanbestedingsdocument - Europese aanbesteding volgens de openbare procedure voor de uitvoering van een onderzoek ten behoeve van 'Weerbaarheid van het toenemende decentrale energiesysteem' versie 1.1, generiek	In het aanbestedingsdocument wordt verwezen naar stakeholderbetrokkenheid, governancevraagstukken en handelingsperspectieven. Kan opdrachtgever toelichten hoe gedurende de uitvoering wordt omgegaan met aanvullende onderzoeksvragen of gewijzigde prioriteiten die buiten de oorspronkelijk overeengekomen onderzoeksafbakening vallen?	Aanvullende onderzoeksvragen of gewijzigde prioriteiten die binnen de overeengekomen scope passen, kunnen in de periodieke afstemming worden besproken en binnen de bestaande maximum totaalprijs worden ingepast. Voor werkzaamheden buiten de scope geldt artikel 14 ARVODI-2025: Opdrachtnemer meldt eventueel Meerwerk en voert dit niet uit voordat Opdrachtgever schriftelijk of per e-mail heeft ingestemd en de eventuele contractwijziging rechtsgeldig is. De verlengingsoptie verhoogt de maximale vergoeding niet. Zie NvI I, antwoorden 10 en 16.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
179.	Aanbestedingsdocument - Europese aanbesteding volgens de openbare procedure voor de uitvoering van een onderzoek ten behoeve van 'Weerbaarheid van het toenemende decentrale energiesysteem' versie 1.1, P15, 3.3 Eisen met betrekking tot de resultaten	Zijn er beleidsontwikkelingen, programma's of toekomstige besluitvormingsprocessen waarvoor de resultaten van deze studie specifiek als input worden beoogd, zodat de analyse en handelingsperspectieven daar optimaal op kunnen aansluiten?	Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is de inhoudelijke probleemeigenaar; de resultaten zijn bedoeld als onderbouwde basis voor beleid, innovatie en praktijk en voor vervolgstappen van relevante betrokken partijen. De aanbestedingsdocumenten noemen geen concreet besluitvormingsmoment of afzonderlijk beleidsprogramma waarvoor oplevering verplicht op een bepaalde datum moet plaatsvinden.
180.	Aanbestedingsdocument - Europese aanbesteding volgens de openbare procedure voor de uitvoering van een onderzoek ten behoeve van 'Weerbaarheid van het toenemende decentrale energiesysteem' versie 1.1, P8, 1.3 Probleemeigenaar	Kan Opdrachtgever verduidelijken welke rol Energy Innovation NL Systeemintegratie gedurende de uitvoering zal vervullen en in welke mate inhoudelijke betrokkenheid van deze organisatie mag worden verwacht?	Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat brengt als inhoudelijk probleemeigenaar de beleidsmatige behoefte en centrale kennisvragen in. RVO is verantwoordelijk voor opdrachtverlening, contractering en begeleiding. Energy-Innovation NL Systeemintegratie is bij de opdracht inhoudelijk betrokken en kan bijdragen aan afstemming, inhoudelijke bespreking en toetsing van resultaten. De aanbestedingsdocumenten garanderen geen vaste ureninzet, capaciteit of beslissingsbevoegdheid van deze organisatie. Inschrijver voorziet in een passende werkwijze voor afstemming met Opdrachtgever en deze inhoudelijke betrokkenen.
181.	Aanbestedingsdocument - Europese aanbesteding volgens de openbare procedure voor de uitvoering van een onderzoek ten behoeve van 'Weerbaarheid van het toenemende decentrale energiesysteem' versie 1.1, P15, 3.3 Eisen met betrekking tot de resultaten	Welk detailniveau verwacht opdrachtgever voor de uiteindelijke handelingsperspectieven en aanbevelingen, en dienen deze ook te worden beoordeeld op uitvoerbaarheid, kosten, implementatiecomplexiteit en mogelijke belemmeringen, zodat beleidsmakers prioriteiten kunnen stellen tussen strategische beleidsopties, concrete implementatieroutes of een combinatie daarvan?	De handelingsperspectieven en aanbevelingen mogen op strategisch en richtinggevend niveau worden uitgewerkt, maar moeten concreet genoeg zijn om relevante partijen praktische handvatten en vervolgstappen te bieden. Waar passend worden uitvoerbaarheid, economische randvoorwaarden, rollen en verantwoordelijkheden, implementatiebelemmeringen en relevante onzekerheden kwalitatief onderbouwd betrokken. Een volledig uitgewerkt uitvoeringsontwerp, kostenraming voor elke maatregel of gedetailleerd implementatieprogramma is geen afzonderlijke minimumeis. Zie NvI I, antwoorden op de vragen 83 en 87.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
182.	Aanbestedingsdocument - Europese aanbesteding volgens de openbare procedure voor de uitvoering van een onderzoek ten behoeve van 'Weerbaarheid van het toenemende decentrale energiesysteem' versie 1.1, P10, 2.1.1 Doel van de opdracht	Richt de opdracht zich primair op de weerbaarheid van huidige decentrale energiesystemen of ligt de nadruk juist op inzichten in toekomstige schaal- en systeemeffecten van verdere decentralisatie, bijvoorbeeld door grootschalige uitrol van energiehubs, opslag, flexibiliteitsdiensten en decentrale sturing? Indien de nadruk op toekomstige ontwikkelingen ligt, heeft opdrachtgever dan een specifiek tijdsframe voor ogen?	De opdracht bestrijkt zowel de weerbaarheid van bestaande decentrale energiesystemen als de randvoorwaarden en maatregelen voor nieuw te ontwikkelen systemen, en de gevolgen van verdere decentralisatie voor het integrale energiesysteem. Inschrijver dient de relevante huidige situatie én plausibele toekomstige ontwikkelingen, zoals opslag, flexibiliteit en decentrale sturing, te betrekken voor zover dat nodig is voor de onderzoeksvragen. Er is geen afzonderlijk verplicht toekomstjaar of vast scenariojaar voorgeschreven; Inschrijver motiveert een passend tijdsperspectief in het plan van aanpak.
183.	SROI	Waar in de offerte moet de tekst over SROI komen?	Bij de Inschrijving hoeft nog geen afzonderlijke tekst of uitgewerkt plan van aanpak voor de social return-proeftuin te worden ingediend. Inschrijver dient in de begroting en prijsstelling wel rekening te houden met de inzet en kosten die voortvloeien uit de uitvoeringsvoorwaarde in paragraaf 3.11 van het Aanbestedingsdocument. De daarmee samenhangende kosten moeten binnen de aangeboden all-in tarieven en maximum totaalprijs worden opgevangen. Opdrachtnemer dient binnen 60 dagen na de ingangsdatum van de Overeenkomst een voorstel voor het plan van aanpak voor de social return-proeftuin in. Zie ook NVI I, antwoord op vraag 8.
184.	Paginalimiet	Voor het plan van aanpak geldt één limiet van 25 pagina's, terwijl vijf inhoudelijke onderwerpen en vijf beoordelingsgronden moeten worden behandeld. Kunt u aangeven of de beoordelingsgronden onderling gelijk wegen en of inschrijvers de 25 pagina's naar eigen inzicht over de onderwerpen en beoordelingsgronden mogen verdelen? Indien een andere verdeling of mate van diepgang wordt verwacht, kunt u die dan specificeren?	Voor de vijf inhoudelijke onderwerpen en de vijf beoordelingsgronden van het plan van aanpak is geen afzonderlijke puntenverdeling of onderlinge weging vastgesteld. Het plan van aanpak wordt als geheel beoordeeld, met een maximum van 50 punten, aan de hand van de beoordelingsgronden in paragraaf 5.2.1 van het Aanbestedingsdocument. Inschrijver mag de beschikbare 25 pagina's naar eigen inzicht verdelen, mits alle voorgeschreven onderwerpen en beoordelingsgronden aantoonbaar en in onderlinge samenhang worden behandeld. Opdrachtgever schrijft geen aanvullende verdeling van pagina's of vaste mate van uitwerkingsdiepte per onderdeel voor. Zie ook NvI I, antwoord op vraag 35.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
185.	Urenraming en paginalimiet	Kunt u bevestigen of de gevraagde urenraming en inzetverdeling onderdeel moeten zijn van het document 'Kwaliteit in te zetten team' en daarmee meetellen binnen de limiet van vijf A4, of dat deze urenraming afzonderlijk en buiten deze paginalimiet mag worden aangeleverd?	De in paragraaf 5.2.2 gevraagde urenraming en inzetverdeling maken onderdeel uit van de uitwerking van het subgunningscriterium 'Wensen ten aanzien van het door u in te zetten team'. De toelichting daarop dient binnen de paginalimiet van vijf A4 voor de teambeschrijving te worden opgenomen. Voor deze toelichting geldt geen afzonderlijke uitzondering op de paginalimiet. Daarnaast dient Inschrijver de voorgeschreven prijsgegevens en open begroting in te dienen overeenkomstig paragraaf 5.3 en de indieningsvoorschriften van het Aanbestedingsdocument. Deze stukken vervangen niet de onderbouwing van de teaminzet binnen het kwalitatieve aanbod.
186.	Beoordelingsmethode CVs	Kunt u verduidelijken hoe de cv's van de afzonderlijke teamleden worden betrokken bij de beoordeling van het subgunningscriterium 'Wensen ten aanzien van het door u in te zetten team'? Worden cv's individueel beoordeeld of uitsluitend in samenhang met de teamsamenstelling, en wegen de vijf genoemde beoordelingsgronden onderling gelijk?	De cv's worden gebruikt om de relevante kennis, ervaring, expertise en senioriteit van de afzonderlijke teamleden vast te stellen. Deze informatie wordt vervolgens in samenhang met de voorgestelde teamsamenstelling, taakverdeling, samenwerking en ureninzet betrokken bij de beoordeling van het subgunningscriterium 'Wensen ten aanzien van het door u in te zetten team'. Er wordt geen afzonderlijke puntenscore per cv of per teamlid toegekend. Voor de vijf beoordelingsgronden van paragraaf 5.2.2 is geen afzonderlijke puntenverdeling of onderlinge weging vastgesteld. Het aangeboden team wordt als geheel beoordeeld binnen het maximum van 40 punten.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
187.	Scoreniveaus beoordeling	De beoordelingsschaal kent scores van 30%, 50%, 80% en 100%, waarbij onder meer onderscheid wordt gemaakt tussen 'voldoet', 'ruim voldoende uitgewerkt', 'gaat boven het gevraagde uit' en 'excelleert'. Kunt u nader concretiseren welke objectief waarneembare kenmerken het onderscheid bepalen tussen deze vier positieve beoordelingen, zodat inschrijvers weten welke uitwerkingsdiepte wordt verwacht?	De beoordelingscommissie beoordeelt per kwalitatieve wens in hoeverre de beantwoording voldoet aan de gepubliceerde beoordelingsgronden. Daarbij wordt de in paragraaf 5.4.1 opgenomen schaal gehanteerd. Het onderscheid tussen de positieve beoordelingen wordt bepaald door de mate waarin de beantwoording de beoordelingsgronden concreet, samenhangend, onderbouwd en navolgbaar uitwerkt. Een beantwoording die aan de beoordelingsgronden voldoet, wordt als 'voldoende' beoordeeld. Bij een 'ruim voldoende' beoordeling zijn deze gronden ruimer uitgewerkt. Voor 'goed' geldt dat de uitwerking grondig is en boven het gevraagde uitgaat. Een beoordeling 'uitmuntend' vergt dat de beantwoording op alle gevraagde beoordelingsgronden excelleert. Opdrachtgever stelt geen aanvullende beoordelingsgronden of vaste voorschriften voor de uitwerkingsdiepte vast. De gepubliceerde beoordelingsgronden en beoordelingsschaal blijven van toepassing.
188.	Beschikbaarheid informatie eilandmodus	Opdrachtnemer moet inzichten uit de door het ministerie uitgezette verkenning naar eilandmodus betrekken, voor zover deze beschikbaar en relevant zijn. Kunt u aangeven wanneer en in welke vorm deze inzichten naar verwachting aan de opdrachtnemer beschikbaar worden gesteld en bevestigen dat het niet of later beschikbaar komen ervan niet voor rekening en risico van de opdrachtnemer komt?	Opdrachtgever kan op dit moment geen vaste datum of vorm toezeggen waarop de inzichten uit de afzonderlijke verkenning naar eilandmodus beschikbaar zullen zijn. Beschikbare en relevante inzichten worden met Opdrachtnemer gedeeld voor zover dit mogelijk is. Resultaat 4 is uitdrukkelijk zo geformuleerd dat inzichten uit de verkenning worden betrokken voor zover deze beschikbaar en relevant zijn. Indien deze inzichten niet of niet tijdig beschikbaar komen, voert Opdrachtnemer Resultaat 4 uit op basis van de overige beschikbare kennis en bronnen en maakt hij de daaruit voortvloeiende aannames en beperkingen transparant. Het niet beschikbaar komen van de verkenning leidt op zichzelf niet tot een verplichting voor Opdrachtnemer om de afzonderlijke verkenning alsnog volledig uit te voeren. Zie ook NvI I, antwoord op de vragen 98 en 99.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
189.	Betaalschema	Het betaalschema wordt pas na definitieve gunning in onderling overleg bepaald. Kunt u voorafgaand aan inschrijving de beoogde betaalmomenten of uitgangspunten voor koppeling van betalingen aan (deel)resultaten bekendmaken, zodat inschrijvers de financiële en capaciteitsplanning op een vergelijkbare basis kunnen opstellen?	Opdrachtgever stelt voorafgaand aan de Inschrijving geen afzonderlijk vast betaalschema met voorgeschreven percentages of betaaldata vast. Overeenkomstig paragraaf 3.9.1 van het Aanbestedingsdocument en artikel 4.3 van de conceptovereenkomst worden de concrete (deel)resultaten, mijlpalen en het daarbij passende betaalschema na gunning in overleg vastgesteld en in de Overeenkomst opgenomen. Daarbij wordt aangesloten op een realistische fasering van de opdracht, zodat op betekenisvolle momenten kan worden gefactureerd. Facturatie vindt plaats na acceptatie van het betreffende (deel)resultaat, op basis van de daadwerkelijk verrichte werkzaamheden tegen de overeengekomen tarieven en binnen de maximum totaalprijs. Voorschotten zijn niet van toepassing. Zie ook NvI I, antwoord op vraag 17.
190.	Definitie eilandmodus	Hanteert Opdrachtgever voor Resultaat 4 een specifieke definitie van eilandmodus?	Opdrachtgever schrijft voor Resultaat 4 geen afzonderlijke, technisch gedetailleerde definitie van eilandmodus voor. In deze opdracht wordt daarmee bedoeld op een situatie waarin een afgebakend deel van het energiesysteem onder bepaalde voorwaarden tijdelijk of langer autonoom kan functioneren, los van het grotere systeem, met inzet van onder meer lokale opwek, opslag, flexibiliteit en sturing. Van Opdrachtnemer wordt verwacht dat hij de voor de vergelijking gehanteerde begripsafbakening en relevante randvoorwaarden expliciteert. Het doel van Resultaat 4 is de betekenis van eilandmodus voor de weerbaarheid van decentrale energiesystemen te analyseren; het ontwikkelen van een technisch ontwerp voor een specifieke eilandmodusvoorziening is geen afzonderlijke minimumeis.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
191.	Inzet AI bij beoordeling	Zet de opdrachtgever AI in bij de beoordeling van offertes, en zo ja, op welke manier, en hoe borgt opdrachtgever daarbij dat de beoordeling op de juiste wijze plaatsvindt?	Opdrachtgever zet geen AI in voor de inhoudelijke beoordeling of puntentoekenning van de Inschrijvingen. De beoordeling wordt uitgevoerd door het beoordelingsteam overeenkomstig de beoordelingsmethodiek en beoordelingsgronden zoals opgenomen in het Aanbestedingsdocument.
192.	Referenties en samenwerkingsverband	Zijn de twee referenties voor de kerncompetenties alleen ter validatie of ook onderdeel van de beoordeling? Als het onderdeel is van de beoordeling, kan dan het aantal referenties verhoogd worden? Kan RVO bevestigen dat een samenwerkingsverband van drie partijen gezamenlijk kan inschrijven, waarbij één partij als penvoerder/contractpartij optreedt, zonder dat de overige twee partijen als onderaannemer hoeven te worden aangemerkt? Zo nee, welke juridische samenwerkingsvorm verlangt zij dan? Kan RVO bevestigen dat bij een inschrijving door een samenwerkingsverband de gevraagde kennis, ervaring en referenties over de - in ons geval - drie consortiumleden gezamenlijk mogen worden aangetoond, en dat niet ieder consortiumlid afzonderlijk aan alle gevraagde expertisegebieden en referentie-eisen hoeft te voldoen? In hoeverre verwacht RVO dat binnen het inschrijvende team zelf aantoonbare praktijkervaring aanwezig is met de ontwikkeling en operationele aansturing van decentrale energiesystemen, en in hoeverre mag deze praktijkkennis worden ingebracht via een klankbordgroep en/of overige stakeholders?	De referenties dienen om vast te stellen of Inschrijver voldoet aan de geschiktheidseisen van paragraaf 4.3.2. Zij worden niet afzonderlijk met punten beoordeeld als onderdeel van de gunningscriteria. Per kerncompetentie mag overeenkomstig de indieningsvoorschriften niet meer dan één referentie worden overgelegd. Opdrachtgever verhoogt dit aantal niet. Een samenwerkingsverband van drie ondernemingen kan gezamenlijk inschrijven overeenkomstig paragraaf 7.3.17 van het Aanbestedingsdocument. Daarbij dient duidelijk te zijn welke ondernemingen gezamenlijk Inschrijver vormen en welke onderneming als penvoerder optreedt. Het aanwijzen van één penvoerder betekent niet zonder meer dat uitsluitend deze onderneming contractpartij is. Wanneer slechts één onderneming als Inschrijver en contractpartij optreedt, moet de positie van de overige ondernemingen worden ingericht en opgegeven overeenkomstig hun daadwerkelijke rol, bijvoorbeeld als onderaannemer of als derde op wiens draagkracht een beroep wordt gedaan. Bij een gezamenlijke Inschrijving kunnen de leden van het samenwerkingsverband hun relevante kennis, ervaring en referenties gezamenlijk inbrengen om aan de geschiktheidseisen te voldoen, mits de vereiste capaciteit daadwerkelijk voor de uitvoering beschikbaar is en aan de toepasselijke indienings- en bewijsvereisten wordt voldaan. Niet ieder lid hoeft afzonderlijk alle expertisegebieden en kerncompetenties af te dekken. De vereiste deskundigheid moet wel door het aangeboden uitvoeringsteam gezamenlijk worden afgedekt. De klankbordgroep en overige stakeholders kunnen aanvullende praktijkkennis inbrengen, maar vervangen niet de minimeisen aan het team uit paragraaf 3.4.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
193.	NvI I, vraag 32	In de NvI wordt als antwoord op vraag 32 (eerste zin) aangegeven dat de focus ligt op het energiesysteem. Uit de tweede zin van dit antwoord kan echter opgemaakt worden dat in het antwoord niet 'energiesysteem' wordt bedoeld, maar 'elektriciteitssysteem'. Om dit goed helder te krijgen en de juiste scope aan te brengen in onze aanbidding, wil ik u vragen helder te schetsen of de primaire focus van de uitvraag ligt op het (decentrale) elektriciteitssysteem of het energiesysteem?	De opdracht heeft betrekking op de weerbaarheid van het decentrale energiesysteem en de betekenis daarvan voor het integrale energiesysteem. Binnen die brede systeemcontext ligt de primaire onderzoeksfocus op decentrale elektriciteitssystemen en de effecten daarvan op de weerbaarheid van het elektriciteitssysteem. Dat volgt onder meer uit de in het Aanbestedingsdocument genoemde decentrale opwek, opslag, vraagsturing, digitale aansturing en verstoringscenario's. Andere energiedragers, zoals gas, waterstof en warmte, vallen niet op voorhand buiten de beschouwing. Zij worden betrokken voor zover hun samenhang met het decentrale elektriciteitssysteem relevant is voor de onderzochte risico's, afhankelijkheden, herstel mogelijkheden of handelingsperspectieven. Een afzonderlijk, integraal onderzoek naar de weerbaarheid van iedere energiedrager wordt niet verlangd. Deze verduidelijking sluit aan bij de systeemgerichte afbakening van de opdracht.
194.	1. klankbordgroep	Zijn er bepaalde stakeholders/entiteiten die in de klankbordgroep opgenomen moeten worden?	Opdrachtgever schrijft geen vaste lijst van organisaties of personen voor die verplicht in de klankbordgroep moeten worden opgenomen. De klankbordgroep dient deskundig en representatief te zijn en moet zowel partijen omvatten die de onderzochte problematiek ervaren als partijen die aan mogelijke oplossingen kunnen bijdragen. Inschrijver doet in het plan van aanpak een gemotiveerd voorstel voor de samenstelling van de klankbordgroep, passend bij de onderzoeksvragen en beoogde resultaten. De uiteindelijke samenstelling wordt tijdens de uitvoering in overleg met en na goedkeuring door Opdrachtgever vastgesteld. Opdrachtgever kan aanvullende leden voorstellen en waar redelijkerwijs mogelijk contacten faciliteren. Zie ook NvI I, antwoord op vraag 84.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
195.	2. Onderwerp: Paragraaf 3.2.4 Resultaat 4 en Nota van Inlichtingen I, antwoorden 27 en 98 tot en met 100	In antwoord 27 staat dat “de uitvoering van deze opdracht niet ingaat op het vraagstuk van eilandmodus” en dat de afzonderlijke verkenning puur ter informatie is. In de antwoorden 98 tot en met 100 wordt echter bevestigd dat opdrachtnemer binnen Resultaat 4 zelfstandig een vergelijking en analyse uitvoert van eilandmodusroutes, inclusief voor- en nadelen, rollen, samenwerkingsvormen, economische haalbaarheid en lessen voor weerbaar by design. Kan opdrachtgever verduidelijken hoe deze antwoorden zich tot elkaar verhouden en bevestigen welke inhoudelijke diepgang binnen deze opdracht minimaal van Resultaat 4 wordt verwacht? Klopt onze interpretatie dat geen technisch ontwerp of nieuwe volledige verkenning van eilandmodus wordt verlangd, maar wel een zelfstandige, onderbouwde analyse van de toepasbaarheid en betekenis van eilandmodus en andere vormen van lokale autonomie voor decentrale energiesystemen?	Ja, deze interpretatie is juist, met de volgende verduidelijking. De passage in het antwoord op vraag 27 van Nota van Inlichtingen I dat de uitvoering ‘niet ingaat op het vraagstuk van eilandmodus’ moet worden gelezen als: de afzonderlijke, door het ministerie uitgezette verkenning naar eilandmodus wordt binnen deze opdracht niet opnieuw uitgevoerd. Die passage doet niet af aan het in paragraaf 3.2.4 voorgeschreven Resultaat 4. Binnen Resultaat 4 voert Opdrachtnemer een zelfstandige en onderbouwde vergelijking en analyse uit van de beschikbare en relevante eilandmodusroutes in relatie tot een decentrale aanpak. Daarbij worden in ieder geval de voor- en nadelen, rollen en verantwoordelijkheden, samenwerkingsvormen, economische haalbaarheid op hoofdlijnen voor zover relevant en beschikbaar, en lessen voor ‘weerbaar by design’ betrokken. Andere vormen van lokale autonomie kunnen worden meegenomen voor zover zij relevant zijn voor deze vergelijking. Een technisch ontwerp van een eilandmodusvoorziening of een nieuwe, volledige eilandmodusverkenning wordt niet verlangd. Zie ook de antwoorden op vragen 98 tot en met 100 van Nota van Inlichtingen I.
196.	3. Onderwerp: Paragrafen 3.1, 3.2.1 en 3.2.2, toekomstige technologische en regulatoire ontwikkelingen	De opdracht ziet op bestaande en nieuw te ontwikkelen decentrale energiesystemen en vraagt om aanbevelingen voor beleid, innovatie en vervolgonderzoek. Kan opdrachtgever aangeven welke tijdshorizon bij het beoordelingskader en handelingsperspectief moet worden gehanteerd? Verwacht opdrachtgever dat naast de huidige technische en wettelijke situatie ook concreet wordt geanticipeerd op ontwikkelingen die tijdens of na de uitvoering relevant worden, zoals de herziening van de Network Code Requirements for Generators, eisen aan grid-forming-functionaliteit, elektriciteitsopslag en V2G, alsmede AI-ondersteunde en toenemend autonome aansturing van decentrale assets?	Opdrachtgever schrijft geen vast toekomstjaar of afzonderlijke tijdshorizon voor. Het beoordelingskader en de handelingsperspectieven dienen toepasbaar te zijn op zowel bestaande als nieuw te ontwikkelen decentrale energiesystemen. Van Opdrachtnemer wordt verwacht dat hij naast de huidige technische en wettelijke situatie ook relevante, voorzienbare technologische en beleidsmatige ontwikkelingen betreft, voor zover deze van betekenis zijn voor de onderzoeksvragen. De door Inschrijver genoemde ontwikkelingen kunnen daarbij worden betrokken wanneer hun relevantie voor de weerbaarheid van decentrale energiesystemen wordt onderbouwd.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
		Indien ja, verwacht opdrachtgever dat deze ontwikkelingen als afzonderlijke toekomstscenario's worden uitgewerkt, of volstaat het dat het beoordelingskader adaptief wordt ontworpen en deze ontwikkelingen als onzekerheden en beleidsontwikkelingen meeneemt?	Het is niet vereist elk van deze ontwikkelingen als afzonderlijk toekomstscenario uit te werken. Een adaptief beoordelingskader waarin relevante ontwikkelingen, aannames en onzekerheden herkenbaar zijn verwerkt, kan passend zijn, mits de gevraagde resultaten en handelingsperspectieven daarmee voldoende worden onderbouwd.
197.	Paragrafen 1.2, 3.1 en 3.2.1, systeemniveau en cyber-fysieke keten	Opdrachtgever heeft bevestigd dat de analyse primair op systeemniveau plaatsvindt en dat externe digitale afhankelijkheden worden betrokken voor zover zij relevant zijn voor werking, risico, herstel of governance. Kan opdrachtgever bevestigen dat het beoordelingskader daarom ook aandacht dient te besteden aan de ketenprestatie en gezamenlijke faalwijzen van fysieke assets, omvormers, EMS'en, aggregators, cloud- en communicatiediensten en interfaces met netbeheerders? Klopt onze interpretatie dat geen afzonderlijke technische audit van deze componenten wordt verlangd, maar wel moet worden beoordeeld of de gehele cyber-fysieke keten onder normale en verstoorde omstandigheden voorspelbaar functioneert, veilig kan degraderen en herstel kan ondersteunen?	Ja. Voor zover relevant voor de weerbaarheid van het decentrale en integrale energiesysteem dient de analyse ook aandacht te besteden aan afhankelijkheden en mogelijke gezamenlijke faalwijzen binnen de cyber-fysieke keten. Daarbij kunnen onder meer fysieke installaties, omvormers, energiebeheersystemen, aggregators, cloud- en communicatiediensten en interfaces met netbeheerders worden betrokken. Het gaat om de betekenis van deze onderlinge afhankelijkheden voor het functioneren van het systeem onder normale en verstoorde omstandigheden, de mogelijkheden om de gevolgen van verstoringen te beperken en de randvoorwaarden voor herstel en continuïteit. Een afzonderlijke technische audit of conformiteitstoets van alle genoemde componenten wordt niet verlangd. Inschrijver motiveert in het plan van aanpak welke onderdelen en analysemethoden voor de onderzoeksvragen relevant en proportioneel zijn.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
198.	Paragraaf 3.2.2, aanvullende verstorings- en impactscenario's	Opdrachtgever heeft bevestigd dat de voorgeschreven scenario's niet limitatief zijn en dat ook geaggregeerde effecten van grote aantallen individuele installaties relevant kunnen zijn. Kan opdrachtgever bevestigen dat onder relevante aanvullende scenario's ook common-mode failures en gecoördineerde respons van grote aantallen decentrale assets kunnen vallen, bijvoorbeeld als gevolg van: - een software- of configuratiefout; - een uniforme markt- of prijsprikkels; - uitval of foutieve sturing door een aggregator of EMS-platform; - verlies van communicatie of cloudfunctionaliteit; - een cyberaanval of AI-ondersteunde manipulatie? Kan opdrachtgever tevens bevestigen dat bij dergelijke scenario's zowel de waarschijnlijkheid en impact als mogelijkheden voor technische begrenzing, lokale fallback, organisatorische respons en herstel mogen worden onderzocht?	Ja. De in paragraaf 3.2.2 genoemde scenario's zijn niet limitatief. Ook verstoringen waarbij meerdere decentrale installaties door een gemeenschappelijke oorzaak of gelijktijdige respons worden geraakt, kunnen relevant zijn. De in de vraag genoemde software- en configuratiefouten, uniforme marktprikkels, verstoringen bij aggregators of energiebeheersystemen, uitval van communicatie- of clouddiensten en cyberaanvallen kunnen daarom in de analyse worden betrokken. Bij de uitwerking beschrijft Opdrachtnemer, voor zover passend bij het scenario en de beschikbare informatie, de mogelijke impact, relevante risico's, maatregelen om gevolgen te begrenzen, herstel mogelijkheden en de benodigde rollen en processen. De mate waarin de waarschijnlijkheid kan worden gekwantificeerd, hangt af van de beschikbare gegevens en de gekozen onderzoeksmethode. Een afzonderlijke kwantitatieve waarschijnlijkheidsberekening voor ieder aanvullend scenario is geen minimumeis.
199.	Daadkracht consortium	In het geval een consortium wordt gevormd maakt de tender documentatie expliciet dat alle partijen middels de UEA o.a. haar daadkracht aantoonbaar maken. Wordt hier met daadkracht alleen verwezen naar financiële daadkracht of wordt er door opdrachtgever ook expliciet gekeken naar inhoudelijke daadkracht van individuele partijen in een hoofdaannemer-onderaannemer constructie?	Met het aantonen van draagkracht en geschiktheid wordt niet uitsluitend bedoeld op financiële draagkracht. Naast de financiële en economische draagkracht als bedoeld in paragraaf 4.3.1 gelden de eisen aan technische bekwaamheid en de referenties uit paragraaf 4.3.2, evenals de eisen aan het in te zetten team uit paragraaf 3.4. Bij een Inschrijving door een samenwerkingsverband wordt beoordeeld of de gezamenlijke Inschrijver aan de toepasselijke geschiktheidseisen voldoet. Indien een Inschrijver voor een geschiktheidseis een beroep doet op de draagkracht of technische bekwaamheid van een andere onderneming, moet overeenkomstig de aanbestedingsstukken worden aangetoond dat de betreffende capaciteit daadwerkelijk voor de uitvoering beschikbaar is en moeten de daarvoor geldende UEA- en bewijsvereisten worden nageleefd.

Nr.	Onderwerp	Vraag	Antwoord
			Bij een hoofdaannemer-onderaannemerconstructie wordt niet zonder meer verlangd dat iedere onderaannemer zelfstandig aan alle geschiktheidseisen voldoet. De inhoudelijke bijdrage van een onderaannemer die deel uitmaakt van het aangeboden team wordt wel betrokken bij de toetsing aan de teamvereisten en de beoordeling van de aangeboden teamkwaliteit.
200.	Algemeen	Kan VOF zelfstandig als inschrijver deelnemen aan deze aanbesteding?	Ja. Een vennootschap onder firma (VOF) kan zelfstandig als één Inschrijver aan deze aanbesteding deelnemen, mits zij voldoet aan de toepasselijke eisen uit het Aanbestedingsdocument. De VOF dient de voorgeschreven inschrijvingsdocumenten, waaronder het Uniform Europees Aanbestedingsdocument, volledig en rechtsgeldig ondertekend in te dienen. Voor de ondertekening gelden de vertegenwoordigingsbevoegdheden zoals opgenomen in het handelsregister.
201.	Algemeen	Geldt de eis van beheersing van het Nederlands voor alle uitvoerende teamleden, en welk praktisch taalniveau wordt hierbij verwacht? Geldt deze eis ook voor een managing partner/tekenbevoegd vertegenwoordiger die niet als uitvoerend teamlid wordt ingezet?	Ja. De eis uit paragraaf 3.4 van het Aanbestedingsdocument geldt voor alle teamleden die voor de uitvoering van de opdracht worden ingezet. Van hen wordt een zodanige beheersing van het Nederlands in woord en geschrift verwacht dat zij effectief kunnen deelnemen aan inhoudelijke overleggen en analyses en kunnen bijdragen aan de totstandkoming van de op te leveren resultaten. Opdrachtgever schrijft hiervoor geen afzonderlijk taalcertificaat of specifiek ERK-taalniveau voor. De taaleis geldt niet uitsluitend vanwege de hoedanigheid van managing partner of tekenbevoegd vertegenwoordiger. Indien deze persoon niet als uitvoerend teamlid wordt ingezet, hoeft hij of zij niet op grond van paragraaf 3.4 aan de taaleis voor teamleden te voldoen. De voorschriften voor de taal van de Inschrijving, de communicatie met Opdrachtgever en de rechtsgeldige ondertekening blijven onverkort van toepassing.